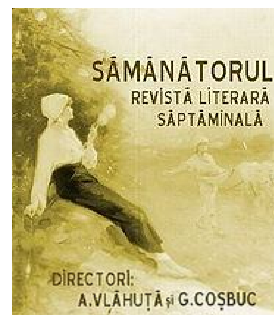

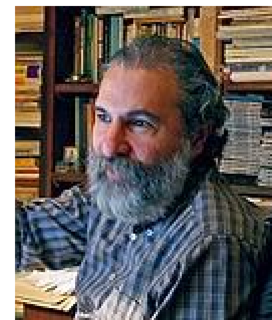
Anul I. Nr. 3 - iulie 2011 - Apare lunar în locul Buletinului Info "SEMÃNÃTORUL", lansat la 1 ianuarie 2009

Primii directori şi fondatori din 1901: Al. Vlăhuță G. Coşbuc

Fondator nou 2007: ARTUR SILVESTRI

Director 2007-a.c.: NICOLAE N. TOMONIU

Presedinte ARP MARIANA BRAESCU SILVESTRI

CUPRINS

Fragmente din aparitiile lunii iunie.
Cititi volumul complet la
www.editura-online.ro

Proză

Emil Bucureşteanu - Amor rural - Povestiri
Mariana Zavati Gardner - Ziua Domnului Constantin

Poezie

Marian Gh Benga - Douăsprezece elegii „streine"

Teatru

Violine - Peştera făgăduinței

Eseu

George Anca - Traducerea Basarabilor

Studii

Alex Berca - Două studii

Anunțuri, felicitări, donații, pagini de acum un secol, legături (link-uri) trimise pentru publicare

Notă. "Sămănătorul" apare la începutul lunii

De retinut!
Noua revistã literarã Sãmãnãtorul contine fragmente din scrierile apãrute pe situl www.editura-online.ro
În interior mai gasiti si pagini din numerele anilor 1901-1910

După un secol!

Un editorial
de Nicu N. Tomoniu

www.tomoniu.ro

Aş zice "Aşa a vrut Dumnezeu!" dacă aş fi un cleric. Iar dacă aş fi un specialist în enigmaticele teorii indiene, ca George Anca, ce s-a întâmplat ar fi o probă fie că reîncarnarea există, fie că cel puţin fenomenele istorice sunt ciclice! Chiar în vara anului 1901, exact acum o sutăzece ani, se puneau la punct - la Vila Sfetea de la Tismana - conceptele revistei "Sămănătorul". Iată acum, în luna iulie 2011, tot o mână de inimoşi aidoma echipei trecute demult în lumea drepţilor, respectiv, Alexandru Vlăhuţă, (Da! Vlăhuţă şi nu Vlahuţă!) George Coşbuc şi cumnatul său George Sfetea, se întâlnesc tot prin hazard al soartei ca să discute despre reapariţia revistei Semănătorul în vara acestui an.

Nu-i vorbă, în afara acestor coincidenţe lucrurile au şi mari deosebiri, aşa cum şi dinosaurii giganţi de altădată prin ciclul zbuciumatei istorii a terrei ajunseră struţii, curcanii sau bietele găini de astăzi. Bunăoară, dacă ne uităm bine, niciunul din noi cei strânşi pe terasa actuală a Vilei Ursu (fostă Sfetea) nu seamănă cu boernaşii sus amintiţi care scriau având la noptieră punga doldora de lei galbeni şi puternici cu efigia regelui Carol întâiul.

Pe linie profesională, da, ar mai merge un pic dar pe considerente de pungă, departe de "doldoră" când profesorii noştri universitari, elita noastră intelectuală cere în faţa guvernului creiţari amărâţi de la clasa noastră politică ce stă cu fundul pe ditamai sacul de bani al ţării, dar care nu dă doi bani tocmai pe cei mai îndreptăţiţi să dea soluţiile cârmuirii eficace a unei ţări.

Dincolo de aceste deosebiri, avântul şi ideile sunt acelaşi ca şi acum un secol şi noi dorim să le scoatem la iveală exact aşa cum ele au demarat: printr-o revistă a ţărănimii. Iar dacă ţărănime nu mai există prin ţară, cultivând căpşuni, castraveţi şi flori prin Europa, măcar să fim o revistă a săracului, condusă de săraci la pungă dar bogaţi la inimă, lucru rar astăzi printre atâtea clanuri şi interese total opuse interesului poporului.

"Sămănătorul", iată un program "de completare de informaţie şi de alternativă, spărgând «nucleul dominant» ce impune teme, idei şi nume într-un canon restrictiv" *(Artur Silvestri, 2007, Scrisoare de Buna Vestire)*. **(continuare, "*Întâlnirea de la Vila Sfetea*" în pag 20)**

„SÃMÃNÃTORUL", este o nouã publicatie literarã online conceputã de Nicu Tomoniu - director al acestei publicatii - cunoscut in activitatea literara ca Nicolae N. Tomoniu, editor delegat ARP si manager al siturilor www.semanatorul.ro si www.editura-online.ro site-uri sprijinite moral si material de doamna Mariana Braescu Silvestri prin ARP - Asociatia Româna pentru Patrimoniu.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sãmãnãtorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, editor "Semanatorul", fondator al Fundatiei Tismana, ca o nouã formã de publicatie online, înlocuind vechiul Buletin informativ "Semãnãtorul" care apãrea din anul 2009. Înlocuirea acestuia cu actuala revistã s-a fãcut deoarece buletinul lunar nu avea decât o paginã web cu titlurile apãrute la Editura online Semãnãtorul (www.editura-online.ro) si articolele de criticã literarã apãrute pe situl www.semanatorul.ro în luna precedentã.

În luna iulie 2011, se împlinesc trei ani de la înfiintarea editurii online "Semãnãtorul".
Urăm tuturor colaboratorilor "LA MULŢI ANI!"
Vor găsi de acum încolo, în această revistă, fragmente din noile lor scrieri. Le vor găsi online, în trei modalităţi de vizualizare, conform dorinţei fiecăruia şi a posibilităţilor PC :

http://www.tismana.ro/samanatorul/index.htm Format PLASH
http://www.semanatorul.ro/revista/index.htm Format PDF
http://www.scribd.com/semanatorul Format document scribd

Din volumul poetului Marian GH BENGA

"Douăsprezece elegii „streine""

O plachetă de douăsprezece poezii

Debut!

Epistola din zori

Mintea-mi pleacă tot spre tine,
eşti departe, dar te simt.
Aş pluti pe-o rază-a zării –
din rouă ți-aş face nimb...

Spuma zării parcă-mi spune –
c-ai uitat totuşi de mine...
Nici cu gândul, nici cu fapta –
nu-mi evoci nimic de sine...

Simt că în curând, iubito,
voi pleca de pe pământ.
Tot spre depărtări celeste –
Aici de ce să rămân?...

Sufletu-mi era la tine –
şi în vorbă şi în gând
Flacăra ta aşa vie –
mă ținea pe-acest pământ...

Remember fără ecou

Nu există zi din lună,
Să nu trec şi să aştept,
să te văd venind, iubito –
alergând spre al meu piept...

Locurile unde-odată,
aşteptam să te-ntâlnesc,
Sunt acum pustii şi goale –
le urăsc, chiar le detest...

Doar în aer simt, iubito –
un parfum ce-l îndrăgesc.
parc-ai fi chiar lângă mine –
să mă uit, să te zăresc?...

Sediţiune...

Din suflet pentru viață,
din aer pentru vânt,
din apă pentru ploaie –
din umbră pentru cânt...

nimic nu schimbă soarta
de a nu fi dorit de nimeni
de ce m-ați chemat pe Pământ?...
ca să vă duc păcatele?...
pentru voi erau prea grele...!?
ce am vrut eu, voi ştiți...?
NU!!!
...niciodată nu veți afla!...
„Curați" vă simțiți mereu...
Şi nepătați de fapte...
...care sunt numai ale voastre!...
EU nu contez!

Este?!...

Imagine
de acum un secol.
Din colecția
Elena Sfetea
(fostă Elena
Coşbuc)

Două inimi

De vei dori să mă cunoşti –
desprinde-ți sufletul de rău.
Chemarea sinceră din dânsul,
să nu rămână doar ecou...

Să mă-nțelegi întâia oară
şi sentimentul să-l ai iar
Ca nu cumva dintr-o greşeală
să-mi joc iar soarta ca pe-un zar...

O inimă aproape-ți bate
la un tandem lângă a ta.
Hai mai aproape, mai aproape...
tu-ntr-adevăr, vei fi a mea...

Căci nici o piedică din viață –
nu va părea de netrecut
Avem tot viitoru-n față –
iar tot ce-a fost, nu-i doar trecut!...

http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Marian_Gh_Benga-Pacate_streine.pdf

Emil Bucureşteanu

Amor rural

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul PROZÃ

- Bine măi Mărine, ţi-ai luat ci-ai vrut.
Tanţa este fată gospodină,
dar cu gura satului ci facim?

Amor rural

După primul război mondial, ţăranii din Trei Calici, comuna Moara de Vânt, cei care au fost pe front şi s-au bătut cu friţii la Mărăşeşti şi în alte părţi, locaţii ar zice românul şcolit, din secolul 21, au primit drept răsplată cât o porţie de pământ la Valea Calicilor, pe malul Papucului, un pârâiaş curat din care se adăpau nu numai vitele ci şi oamenii. Aici, după cel de-al doilea război al lumii întregii, în care românii s-au bătut cu ruşii şi cu nemţii, aşa cum e caracterul românului, se împrieteneşte întâi cu unul pentru a da în cap altuia iar apoi se împrieteneşte cu duşmanul pentru a da la gioale prietenului, a luat fiinţă satul Teleleşti. Cum a luat fiinţă această localitate omenească am să vă povestesc mai departe.

Lucrurile s-au petrecut cam aşa, cu o anumită aproximaţie; alţii au alte păreri. Eu v-o spun pe a mea. Părerile lor, n-au decât, să şi le spună ei.

*** * ***

Nu se ştie de când, din negura vremurilor, cum ar spune un istoric, la Trei Calici s-a stabilit o familie de olteni, care, pe lângă diferite obiceiuri, au adus cu ei şi cobiliţa. Din tată în fiu, deşi din familia oltenilor a mai rămas doar numele, Mărin, dusul bagajelor cu cobiliţa doar s-a păstrat. Prin încrucişări şi reîncrucişări, oltenii au devenit moldoveni sadea în obiceiuri şi vorbire, au devenit mai liniştiţi, cu vorbă mai molcomă, mai aşezaţi locului. O serie de obiceiuri olteneşti se potriveau de minune cu cele moldoveneşti că, de!, români suntem cu toţii şi *de la Râm ne tragem,* cum zice cronicarul. Unul din aceste obiceiuri comune este acela de a vorbi mult, de a sta la taclale cu rost şi fără rost. Şi pentru moldoveni, şi pentru olteni este valabilă zicerea că *vorba lungă este sărăcia omului.*

Aşa stând lucrurile, la Trei Calici, ca în toate satele de pe Olt şi de pe Siret şi afluenţii lor, mai mici sau mai mari, precum şi de pe Dâmboviţa sau de pe Mureş şi de pe Târnave, ca să zic în mai puţine cuvinte, atât femeile de dincolo şi de dincoace de Carpaţi, fie Orientali sau Meridionali, au o instituţie trainică de când este românul şi această instituţie poartă numele de Radio Şanţ.

Spre deosebire de Radio România sau Vocea Americii, sau Europa Liberă, sau alte instituții de acest gen, care au luat ființă după descoperirea undelor electromagnetice de către, uitați-vă în dicționar și vedeți de cine, Radio Șanț transmite pe o infinitate de frecvențe, are atâtea filiale și subfiliale câte șanțuri sunt și există de când maimuța lui Darwin a început să vorbească.

Cu toate modificările, schimbările, transformările, amestecurile, o țâră de memorie despre originea oltenească și oleacă de sânge de pe Jii tot s-a păstrat la Trei Calici. Ba chiar mai mult: Mărin, un nepot de strănepot, și-a păstrat și numele de Teleap, căci oltenii erau virili, moldovencele amatoare de dragoste și în urma încrucișărilor au rezultat mai mulți băieți decât fete, așa că numele primului oltean venit la Trei Calici s-a păstrat.

Mărin, omul despre care vom vorbi mai departe, a rămas orfan de tată de mic. Mama lui ca să-l hrănească bine, ținea totdeauna o vacă pentru a nu-i lipsi lui Mărin laptele din biberon la început iar apoi din strachină. După venirea din armată, Mărin s-a gândit să țină vaci și să vândă lapte la târgoveți, Târgul lui Neamțu fiind doar la câțiva kilometrii depărtare. Și, iată-l pe Mărin, băiat gospodar, vânzător de brânză și lapte, de unde-i veni și porecla de Mărin Lăptarul.

*** * ***

În coșurile de papură ce atârnau de cobiliță, Mărin mai avea vreo trei kile de lapte, în sticle de monopol, și două porții de brânză și smântâna de rigoare, aflată în două ulcele de lut, smălțuite. Era vară, era cald. De pe Strada Mare „pavată” cu pietre de râu, și cu trotuar din plăci pătrate de gresie, trotuare pe lângă care curgea totdeauna o apă puturoasă, rodul civilizației comersanților evrei ce își înșirau prăvăliile de-o parte și de alta a străzii, trecu prin Ulița Strâmtă în Fundătura Dragostei. Numele de Fundătura Dragostei nu este o ficțiune a minții mele plină de invenții năstrușnice. Pe cuvânt vă spun că este adevărat. Când eram și eu de-o șchioapă și ceva mai bine, am trecut și eu pe acolo și am văzut cum era scris pe o tăbliță ruginită numele străzii. Tot atunci am aflat că aceste nume al fundăturii venea de la faptul că din vremuri străvechi exista o casă cu fete frumoase care vindeau dragoste, iar românul, șugubăț cum este, a găsit un nume perfect pentru ulița pe care locuia.

- Nu luați niște brânză? zise el o întrebare unei cucoane durdulii, bine vopsită, ce stătea sub un umbrar și se răcorea cu un evantai înflorat cu un păun, evantai din pai de orez, evantai exotic, adus se pare tocmai din țara unde răsare soarele prima dată.

- De ce nu, îi răspunse cucoana. Să vedem ce ai acolo.

Mărin dădu cobilița de pe umăr și se apucă să scoată din papornițe. Când ridică capul, în jurul lui se aflau vreo cinci cuconete, bine lustruite, îmbrăcate în halate strălucitoare, neglijent încheiate, lăsând să se vadă pulpe albe și margini de sâni rozi ca țâțele Joianei care abia fătase.

- Da, frumoase fete mai ai cucoană! se miră Mărin.

- Frumoase, frumoase dar nu sunt ale mele.

- Ale vecinilor?

- Nu. Văd că nu pricepi unde ai nimerit.

- Păi…nu știu. Sunt puțin *nepriceput,* că m-a făcut mama noaptea iar tata era dus cu pluta.

- Era plutaș? se interesă cucoana.

- Nu. Era dus cu pluta. Adică era cam prostuț. Când o întreb pe mama cine îmi este tată ea îmi spune ba de unul, ba de altul. Nici ea nu știe care o fi. Niciunul nu-i mai de -

doamne ajută. De aceea am ajuns aşa, puțin într-o doagă

- Aici poți face oleacă de dragoste.

- Ce să fac? O făcu Mărin în continuare pe prostul. Era plăcerea lui să se autoironizeze.

*** * ***

În realitate Mărin era o corcitură de oltean cu minte ascuțită şi de moldoveancă iubăreață foc. Cum a nimerit Mărin, seniorul, în brațele ei n-a mai plecat de lângă ea. Doar o seară a stat Mărin, seniorul, cu Anicuța la poartă şi a fost suficient să se îndrăgostească lulea. În aceeaşi seară s-a petrecut următoarea scenă între Mărin, seniorul, şi maică-sa.

Abia intrat în casă, Mărin, seniorul, tatăl lui Mărin Lăptarul, strigă la maică-sa:

- Mamî, mă însor!

- Ci spui, Mărine?

- Mă însor, mamî!

- Cum să te însori, mă. Încă n-ai făcut armata.

- Ți-am zâs că mă-nsor? Mă-nsor.

- Şi cini esti fata care să se legi la cap cu tini?

- E fatî bună, mamî. E Anicuța lui Feştilă

Îi zise Sevastița, maică-sa, lui Mărin, seniorul:

- Mai aşteaptă. Ci te grăgheşti la însurătoare ca fata la măritat. Muieri sunt destule dacă ti-au apucat căldurile.

- Or ci, mamî, dar ca Anicuța nu-i niciuna.

Mărin seniorul, pe când era junior şi-i spuse lui maică-sa că se însoară, nu prea ştia el ce sunt căldurile la care se referise Sevastița. Ba ştia el, că-i dăduse nişte tuleie în barbă, dar cu practica stătea el prost. Anicuța îl înnebunise însă cu altceva, cu chicotelile ei când vroia s-o prindă şi s-o strângă în brațe. Odată s-a lăsat prinsă şi l-a sărutat direct pe gură. Dar ce sărutare!... Îi ardeau buzele. Când a terminat l-a lăsat la poartă şi a fugit în casă. De atunci Mărin seniorul, când a fost şi el junior, o tot zăpăcea pe maică-sa cu însurătoarea. Şi nu s-a lăsat până nu s-a însurat cu Anicuța lui, care nu avea pereche, desigur după părea lui, în satul Trei Calici.

Făcut din dragoste pură, din noaptea nunții, Mărin juniorul, băiatul lui Mărin seniorul, pe când acesta era un tânăr de plecat în armată iar Anicuța, fată cum alta nu era în satul Trei Calici, fată sănătoasă, plină de viață şi de iubire, era un băiat nu numai sănătos la trup ci şi ager la minte. Dacă Anicuța n-ar fi rămas văduvă şi l-ar fi dat la şcoală să învețe mai mult de 7 clase plus două la târg, Mărin ar fi ajuns un nume al ştiinței româneşti. Aşa că, din lipsă de instrucție, s-a pierdut un talent, România n-a luat premiul Nobel, iar Mărin a ajuns lăptar, cu destinul de a duce lapte şi brânză la târg şi de a se întâlni cu… Veți vedea cu cine.

*** * ***

După această divagație să revenim la dialogul dintre Mărin şi cucoana de sub umbrelă.

- Să te culci cu o fată din astea

- Păi, n-am timp să dorm. Am treabă acasă. Joienele. trebuie hrănite bine ca să dea lapte. Apoi, una nu mi-a dat pace să dorm toată noaptea. Mereu a ras..

- Ce a făcut? Ce să radă o vacă? Vaca rage.

- Asta am zis şi eu.

- Mă-i băiete, tu ai făcut oleacă de şcoală.

- Sigur cucoană. Am şi două clase de liceu învățate aici la târg.

- Şi nu ştii că vaca nu rade ci rage.

- Cucoană!... Matale ştii carte?

- Cum să nu ştiu? Crezi că ăia de la primărie îmi dădeau *ausweis* să înființez institutul acesta de sănătate publică dacă nu ştiam carte?

- Dacă ştii, ia spune-mi mata, cum rage vaca la perfectul compus? Ştii? Nu ştii!

Atunci, spune-mi ce se învață aici, mă rog?

- Să faci dragoste, nu ți-am spus.

- A…Am înțeles…Îs curve, madamele! şi-şi dădu pălăria pe spate.

- Măgarule! nu ții ruşine… zise una din fete mai bătrâioară şi bine vopsită.

- Ia, tăceți putorilor şi n-o faceți pe mironosițele că doar n-ați fi măicuțe. Ba, poate că bărbatul vrea să se distreze cu vreo una dintre voi şi-om mânca la prânz oleacă de brânză cu smântână. Ei, care se duce până la Ițic să cumpere nişte făină de păpuşoi?

- Hm, n-ar strica că de mult n-am mai…şi Mărin spuse cuvântul acela cenzurat de morală.

- Neruşinatule! Nici chiar aşa se vorbeşte cu fetele mele.

Mărin se uită la stăpâna fetelor cum se uită un bătrân pe sub ochelari la citit un ziar vechi.

- Da' ce, fetele astea cu…chestia făcută harcea-parcea nu se…Spuse el iar cuvântul urât.

- Ba da. Şi încă cum!...Dar nu se vorbeşte aşa cu o femeie bătrână.

- Şi directoare de institut, completă Mărin.

- Văd că nu eşti un țăran prost, dar gata. Uite că ea de abia aşteaptă. Cu vorbele tale ai stârnit-o. Ei, care-l luați? se adresă patroana fetelor.

Vru să-l ia una mai vopsită dar şi mai bătrână.

Mărin strâmbă din nas:

- Pe asta o vreau! şi-şi alese una mai durdulie, roşie la față fără a fi vopsită, ce semăna cu țărăncile din satul lui.

- Hai, du-te! Ce mai aştepți? îi porunci patroana.

Deşi nu-i prea ardea de dragoste, Rodica se supuse. Nu regretă şi-şi va aduce aminte cu plăcere de timpul măsurat în zeci de minute care a urmat. Îl duse pe Mărin într-o cameră din fundul curții. Cum intrară, Mărin închise uşa, o luă pe Rodica pe sus şi o aşeză în pat şi…

- Stai puțin, îi zise Rodica, doar nu eşti pe câmp cu nevastă-ta..

- Dar nu sunt însurat, îi răspunse Mărin.

- Atunci ți-i poftă. Aşteaptă puțin.

Rodica îşi descheie capotul şi-l lăsă să cadă jos. Rămase goală. Mărin se uită ca prostul. Deşi trecuse de 25 de ani nu mai văzuse femeie goală de când era mic. Atunci era însă altceva.

- Hai! De ce stai? Na-i mai văzut…Dă-ți nădragii jos şi…

- Să mă găsească cineva cu fundul gol.

- Nu te teme! Nu vine nimeni. Dă-ți odată nădragii jos. Aşa nu se poate. Îmi freci picioarele. N-am piele de țărancă…

După insistențe, Mărin se supuse. Rodica, la sfârşit, avea să-i mulțumească şi îl rugă că dacă mai vine cu lapte, să se bărbierească.

Peste o săptămână, Mărin se duse din nou cu lapte la oraş. De data asta se bărbieri chiar în dimineața plecării, îşi luă cămaşă călcată şi nădragi curați şi nu mai merse desculț.

- Ți-ai găsit vreuna pe la târg? îl întrebă maică-sa.

Mărin nu-i răspunse. Puse cobilița pe spate şi plecă. Calea de patru kilometri fu mai scurtă ca de obicei. Trecu repede pe la clienți şi porni cu paşi grăbiți spre Fundătura Dragostei.

- Ai venit iar? Mi se pare că îți place dragostea.

Mărin scoase de astă dată marfă proaspătă. Brânză de vaci dulce, lapte muls chiar în dimineața aceea, smântână cu caimac şi un olăreț de lapte acru bine prins, de puteai să întorci oala cu gura în jos, sau cu fundul în sus, şi tot nu curgea. Madam Suzi se arătă mulțumită şi ca drept răsplată îi aduse pentru dragoste o prospătură venită doar de câteva zile la ea, cu simțurile încă nealterate. Fata era cam firavă, venea din cartierul săracilor şi lucrase doar o lună la fabrica lui Măcărăscu, în başcă la hala gatere, de unde scotea rumeguş. Se îndrăgostise de un gaterist şi se culcă cu el la locul de muncă. Gateristul avea nevastă şi copii şi o folosea doar pentru satisfacerea poftelor, nevastă-sa fiind cu burta la gură pentru a treia oară. Fiind şi un lăudăros, povesti şi celor de la gaterul doi despre cât de bună este fata de la başcă şi toți începură să tragă de ea încât fata plecă de la fabrică şi începu să-şi caute de lucru pe la oameni ca fată în casă. Aşa o întâlni madam Suzi care o aduse la bordel, spunându-i că la ea, pentru ce-i făceau gateriştii, primeşte bani, iar oamenii ce vin la ea sunt orăşeni civilizați, nu nişte bădărani ca muncitorii de la Măcărăscu.

- Chemați-o pe Tanța, se adresă patroana chiar către Rodica, care abia aştepta ca lăptarul să se ducă tot cu ea.

- Da mă duc tot eu, răspunse Rodica.

- Data viitoare. Acum vreau să intre în pâine şi novicea asta, că doar n-o s-o țin de pomană.

Tanța era deosebită față de celelalte fete. Nu era vopsită, stătea în fața lui Mărin cu ochii plecați. Fața ei exprima o profundă tristețe. Nu era nici grasă, nici slabă. Avea 18 ani şi formele de femeie se conturase bine. Mărin o urmă şi văzu cum îi jucau fesele, că era subțirică la mijloc. Când intră în cameră aşteptă să-şi lepede şi ea capotul cum făcu Rodica şi să-l invite, Tanța însă stătea într-un colț al camerei speriată.

- Nu te dezbraci, îi zise Mărin, în timp ce el îşi dădea nădragii jos pentru a nu-i boți.

- Pentru ce? îl întrebă Tanța.

- Aşa a făcut Rodica şi aşa este şi bine.

Cât a fost la fabrică, gateristul o posedă ridicându-i doar rochița.

- Dacă nu vrei, eu plec, n-am timp să stau de pomană.

Până la urmă Tanța se învoi. Mărin avea să afle că pe lume sunt şi altfel de femei, fiindcă Tanța îl sărută şi strânse în brațe, deşi nu mai tare decât Rodica, însă cu mai mult patos, o stare de inconştiență se afla pe fața ei. Mărin se sperie şi o zgâlțâi să se trezească. Când deschise ochii, fața exprima o deplină satisfacție sufletească. Îi suflă la ureche.

- Te iubesc. Iubeşte-mă. Te rog, iubeşte-mă!

Dar Mărin nu mai trebui rugat.

În sâmbăta următoare Mărin era din nou prezent în Fundătura Dragostei. Patroana nu mai era sub umbrar şi se duse direct în camera Tanței. În uşă se izbi față-n față cu un borțos de vreo 90 de kile. Se dădu la o parte din calea lui. Când intră înăuntru, Tanța îşi punea pe ea halatul.

- De ce-ai mai venit? îl întâmpină ea.

- N-ai spus că mă iubeşti? Ai uitat?

- A fost săptămâna trecută. Acuma te rog să pleci…

Tanța izbucni în plâns şi, apoi, continuă:

- Sigur că te mai iubesc şi tocmai de aceea te rog să nu mai vii. Cu tine nu mă pot culca pentru bani.

- Dar eu n-am venit pentru asta. Vreau să mă însor.

- Cu mine?!

- Cu tine.

- Dar eu sunt…

- Nu mă interesează ce eşti. Te ştiu cum eşti. Mergi cu mine?

- Acum?

- Acum.

În drum spre casă se opriră la izvoarele Papucului. Se priviră în oglinda unui ochi de apă şi se scăldară. Parcă vrură să se spele de toate păcatele. Apoi, de mână se îndreptară spre casa lui Mărin, pe ulițele câmpului, singuri cu iubirile lor.

Citiți integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Emil_Bucuresteanu-Amor_rural.pdf

Vedere din Cernăuți
Colecția Elena Sfetea -1930

Mariana Zavati Gardner

Ziua Domnului Constantin

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul PROZÃ

Ziua Domnului Constantin

Mai întâi fu cântatul cocoşului din vecini. Apoi, auzi soneria ceasului deşteptător. Un val cald în piept urmat de o crampă chinuitoare în stomac. Instrucție la miez de noapte, instrucție în zori, instrucție pe zăpada, instrucție pe ploaie, instrucție în fierbințeala verii ... De la nouă ani ... studiind instrucții multifațetate la Academia Militară din Cernăuți...

La maturitate acum, cu viața luidivizată în ore clare şi bine definite, Domnul Constantin se lupta cu dorința de a se îneca în căldura plăpumii. Îşi întinse picioarele păroase până la capătul patului. Gheare ascuțite îl avertizară că ajunsese prea departe.

Prin fereastra deschisă, putea desluşi picăturile unui robinet de grădină. Încă un minut... şi se întinse în broderia feții de pernă. Urmă zgomotul duşului, ascuns în capcana pereților groşi din ciment.

- *Te-ai sculat cam devreme* îi spuse fiicei sale. Cărțile ei erau vraişte pe masa din bucătărie.

- *Oralul la engleză* şopti aceasta şi continuă să scrie liste cu vocabular în limba engleză. Domnul Constantin luă din bufet o sacoşă din hârtie cu felii orfane din franzela din ziua trecută. Merse la frigider. Înăuntru o sticlă stătea singuratecă pe rafturile strălucitoare ale frigiderului. Turnă din lapte într-o cratiță mică. Încălzi laptele pe aragaz. Amestecă laptele cu o linguriță cu cafea dintr-un borcan din vitrina bufetului. Un café-au-lait acceptabil. Se aşeză pe unul din taburetele din jurul mesei. Turnă lichidul într-o ceaşcă din porțelan, exemplar din zestrea soției, Duduia Iulia. Ceşti şi farfurioare albastre şi albe de Meissen, farfurii de Sèvres Louis Philippe cu monogramă, platouri de servit de Faenza, farfurii de compot Rosenthal cu marginile aurite, pahare de vin şi apă cu picior conic de Baccarat se aflau înghesuite pe rafturile vitrinei din lemn de nuc.

- *Asta-i lista cu treburile Mariei.* Şi fixă lista deasupra chiuvetei.

- *A fost mai devreme. S-a dus la măcelărie unde are loc la coadă. Când s-a repezit înapoi, mi-a spus că erau oameni care fac coadă de la miezul nopții. Cu taburete şi paturi*, îl informă fiică-sa adâncindu-se în recapitulare în spatele movilei cu cărți.

- *Mult noroc! Ai să ştii foarte bine. Plec chiar acum*. Spuse în timp ce-şi îmbrăca jacheta beige de vară.

- *De care am mare nevoie. Profesoara-i incapabilă ... nu mi-a predat nimic cumsecade … of, toate verbele neregulate...*

- *Lasă, nu exagera, nu vreau să aud cuvinte negative despre colega mea!* Sublinie împăciuitor Domnul Constantin, din dorința de a rămâne neutru.

- *Nu mi-a predat nimic* şuieră printre dinți răspunsul fetei.

Ştia prea bine că orice manifestare nervoasă înaintea unui examen era semn rău. Dacă numai paginile caietului cu capitolele de recapitulat ar fi fost ca şi paginile revistelor de mode... Era gata să bufnească în plâns când auzi cheia în uşa de la intrare.

Afară soarele dimineții îmbăia vegetația grădinii pe care socrul lui, Domnul Ion, o plantase pentru tânăra lui mireasa, Cucoana Elisa. Aerul era intoxicat de seva proaspătă. Domnul Constantin închise cu cheia uşa din stejar cu sticlă acoperită cu perdele din dantelă. Merse pe cărăruia flancată de trandafiri pitici spre poarta din lemn. Păşi în strada cu pavajul şi trotuarele sparte şi bine păzite de plopi cărora, vărul Domnului Constantin, Tovarăşul Rică – numit primarul urbei în toamna trecută – le pusese gând rău. Strada era împietrită. Domnul Constantin depăşi casele masive înşirate la distanțe egale. Hârtie albastră camufla ferestrele.

Domnul Constantin traversă Piața Gării unde oameni făceau deja coadă în fața Brutăriei. Pe galantarele din piața țărănească erau etalate câteva movilițe cu ceapă verde şi legume de primăvară cam ofilite, poziționate direct sub nişte panouri gigantice plasate, unul lângă altul, pe zidul cu marmură al Gării. Din panouri, portretele lui Marx, Engels, Lenin şi ale Tovarăşilor în viață priveau sever în eternitate.

Domnul Constantin zări silueta unui cerşetor local scotocind într-o ladă de gunoi.

- '*Neața. Sunt pe picioare de la miezul nopții*. Omul strânse o sacoşă goală la piept. *Murim de foame şi cui îi pasă?* Şi-şi îndreptă privirea către cele patru afişe color.

- *Taci din gură, omule! Vezi ce şi cui spui! Suntem cu toții prinşi în cursă!* Şi aruncă o privire peste umăr.

Domnul Constantin grăbi pasul.

Auzea şi vedea trenurile sovietice cu destinația Kiev. Trenuri de marfă cu mesajul prieteniei ... *Sovrom lemn, Sovrom carne, Sovrom grâu, Sovrom ciment, Sovrom tevi...*

Domnul Constantin fu ca zgâlțâit de un fior electric pentru că el însuşi simțise pe pielea lui brațul lung al Securității. *„Îmbracă-te!“* i se ordonase în mijlocul unei nopți de toamnă târzie. Tocmai stinsese radioul cu lămpi la care soția, fiica, socrii şi dânsul ascultaseră lipiți emisiunea pe unde scurte, bruiată şi cu paraziți, transmisă de ***Voice of America*** în limba romană. Dacă s-ar fi bătut la poarta încuiată cu cheia cu câteva minute mai devreme...

Domnul Constantin fusese transportat la sediul Securității împreună cu alte câteva fețe adormite.

„Dă ceasul!“ Îi ordonă un gardian cu privirea bovină şi Domnul Constantin întinse ceasul lui marca Doxa. Fu dus într-o încăpere de interogare care nu avea ferestre, cu o masă şi două scaune la mijloc. *„Cerneală şi hârtie... scrie-ți autobiografia. Mărturiseşte tot! Oricum ştim tot!”* îi ceru cu vocea scrâşnită un securist îmbrăcat în costum de cioclu.

Domnul Constantin îşi scrise autobiografia pe o coală ministerială în format de listă de cumpărături, cum i se cerea de altfel la începutul fiecărui an şcolar înainte de a i se da încadrarea pe anul ce urma. Începu cu naşterea sa în bungaloul din strada care trecea pe la Biserica Sfinții Împărați şi ducea direct la Biserica Sfântul Neculai de lângă Piața Centrală. Termină cu informația că era fondatorul şi unicul preşedinte al Radio Clubului din municipiu şi regiune. YOR-EL, mai precis, îi era codul identificator. Avea acasă o fotografie cu dânsul în fața aparaturii, care fusese luată la sediul Radio Clubului cu un flash cu bec explozibil fabricat înainte de Războiul al Doilea. Era cu căştile mari la urechi, aşezat în fața unui birou pe care se aflau mai multe aparate de recepție şi transmisie, alături de microfoane de mărimea merelor domneşti.

Când termină de scris lista în care fiecare rând începea cu *„Am fost“* şi *„Am făcut“,* se urcă pe masă, se înveli cu haina şi adormi imediat.

„Trezeşte-te!“ şi Domnul Constantin fu trezit de securistul de serviciu.

„Semnează!“ şi-i întinse un document care stipula că se angaja ca să nu divulge vreodată, în nicio circumstanță, niciun detaliu al interogatoriului, care urma şi trebuia absolut să rămână strict secret.

„Eşti liber!“ şi Domnul Constantin, minus ceasul de mână, se reîntoarse acasă prin parc.

Continuare în romanul “Ziua Domnului Constantin” care se poate citi integral la http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Mariana_Zavati-Ziua_Domnului_Constantin.pdf

VIOLINE - Teatru

Fragment din volumul de teatru care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul TEATRU

Teatru

Peştera Făgăduinţei

Actul întâi

Personaje:
Scriitoarea – *o femeie între două vârste.*
Conştiinţa – *o fetiţă cu codiţe şi biberon.*
Răzvrătirea – *o femeie cu pipă.*

Decor de peşteră. În mijloc, o masă cu un laptop. Alături, pe scaun, scriitoarea, priveşte absentă, în jos. În dreapta scenei, o bancă. Lângă ea, Conştiinţa suge din biberon, sare un şotron imaginar şi din când în când se opreşte şi o priveşte pe scriitoare, mirată. În stânga, Răzvrătirea trage dintr-o pipă goală, se-nvârte-n cerc, face semne ciudate.

Conştiinţa (*se uită mirată, spre Scriitoare*): Ce naiba faci acolo? Credeam că scrii, mă gândeam să nu te deranjez…

Scriitoarea (*distrată*): Mă uit cum o gâză mică se zbate să iasă din noroi. Evident, de ce se zbate, mai rău se-afundă... Nu mi-e milă, nu-mi plac gândacii; nici n-aş fi văzut-o, dar m-a stropit puţin. Mie nu-mi place noroiul. Pot s-o strivesc cu talpa ghetei, dar mă murdăresc pe talpă... Oricum va pieri, încet. Gândacii nu trăiesc în soare. Scot uneori capul din noroi şi împroaşcă în jur. Puţin.

Răzvrătirea (*cu un gest de indiferenţă*): De ce-i bagi în seamă?

Scriitoarea (*visătoare*): Unii, mai abili, reuşesc uneori să atragă simpatii, luând forme înşelătoare, atunci când, pentru câteva clipe, îşi răsfiră aripile exact ca un fluture... apoi se întorc în noroi, unde le e locul.

Conştiinţa (*sare o coardă imaginară*): Oricum, eu nu te deranjez prea des…

Răzvrătirea (*autoritară*): Fii şi tu mai aprigă, mai luptătoare! Stai aici şi visezi că scrii… Nici măcar că trăieşti, doar că scrii…

Scriitoarea (*ridică din umeri cu un gest de nepăsare*): Cu cine să lupt? Cu oameni? Pentru mine, s-a dus de mult vremea acestor lupte.

Răzvrătirea (*gânditoare*): Luptă cu idei!

Scriitoarea (*cu un zâmbet trist*): Nici cu idei, eu nu vreau să schimb lumea, doar să mă bucur de ea atât cât îmi e permis. Şi nici cu morile de vânt - nu am timp, sunt doar un om cu vreme limitată; am fugit totdeauna de conflict şi de mârlănie (scuzaţi expresia), nu am găsit absolut nici un singur motiv care să mă determine să suport starea conflictuală.

Conştiinţa (*se opreşte din joacă*): Acum vrei un premiu pentru pace?

Scriitoarea (*zâmbind*): În afara competiţiilor sportive, singurul om cu care am luptat vreodată am fost eu însămi. Foarte rar. Şi destul de neconvingător...

Conştiinţa (*autoritară*): Atunci, scrie!

Scriitoarea (*cu un gest de indiferenţă*): Ce să scriu?

Conştiinţa (*zâmbind*): Scrie şi tu despre copilăria ta frumoasă, cu nostalgie, despre satul natal. Obiceiuri, datini…

Scriitoarea (mirată): Satul meu natal a fost un oraş în plin avânt industrial. Ce să scriu? Că împreună cu prietenele mele speriasem bravii gospodari spărgând geamuri, rupând flori şi alergând şi sfinţii prin biserici?

Conştiinţa (*încurcată*): Nu, lasă asta…

Răzvrătirea (*râde*): La şcoală te duceai să dai lecţii şi să te odihneşti.

Conştiinţa (*visătoare*): Şi de câte ori se întâmpla să vrea careva să-ţi dea vreun premiu, fugeai de la locul accidentului.

Răzvrătirea : De fapt, ai fost mereu un fel de regizor care-şi juca prost personajele.

Scriitoarea (*zâmbeşte amar*): După ce mi-aţi tras sforile atâta timp, acum tot voi mă criticaţi? Am fost ca o marionetă în mâinile voastre…

Răzvrătirea (*râzând*): Ai fost ca o păpuşă blondă. Ne-ai privit şi ne-ai ascultat, oarbă şi surdă, ca să zic aşa…

Conştiinţa: Eu oricum sunt mută… de uimire, în faţa ta… ce să-ţi mai zic? Am încercat odată să intru în capul tău… era aglomerat ca-ntr-un cimitir de idealuri, n-am reuşit.

Răzvrătirea (*râzând*): Aia era inima, acolo e balamuc!

Scriitoarea (*zâmbeşte amar*): Ştiu, după care o să-mi spuneţi că, de fapt, eu n-am nici cap, nici inimă.

Conştiinţa: Ba ai, dar nu-s autentice. Capul e un plagiat după Capul Bunei Speranţe iar în loc de inimă ai o căpşună pârguită. Aşa cum nici mâinile nu sunt în ordine. Ţi-am spus că o mână spală pe cealaltă… la tine, parcă-s de sexe şi orientări ideologice diferite…

Scriitoarea (*zâmbeşte amar, spre Conştiinţă*): Oricât m-aş înghesui, nu pot avea loc în imaginaţia ta. Tu nu înţelegi: idealurile mele nu sunt la cimitir; unele au căzut atât de jos, încât nu le-am mai putut atinge, iar pe altele le-am mutat în Veşnicie, ca să nu piară niciodată. Oricum mergeau în sensuri inverse şi contradictorii şi se-mpiedicau unele de altele. Dintr-un astfel de accident ai răsărit tu, o mogâldeaţă… numai gura e de tine.

Conştiinţa (*tristă, apoi arătând spre Răzvrătire*): Eu măcar mai vin pe la tine uneori, chiar dacă nu te găsesc niciodată acasă, dar tu nu te arăţi deloc. Dacă nu vrei decât laude, să te laude ea! Oricum, sunt şi conştiinţa ei…

Scriitoarea (*amar*): Ea nici nu există. Este doar chemarea instinctului confiscat.

Răzvrătirea (*se uită în jur, preocupată*): Aiurea, dacă n-aş fi eu, voi nici n-aţi ştii că aici, la Fabrica de Idealuri, sunteţi într-o cameră fără ieşire.

Conştiinţa (*privind şi ea de jur împrejur*): Ai dreptate, nicio uşă, nicio fereastră… De-aici nu mai iese nimeni!

Scriitoarea (*priveşte în sus, căutând parcă ceva*): Dar steaua călăuzitoare? Nici ea nu mai e?

Răzvrătirea (*râzând*): Nici n-a fost. Aia era o dâră de lapte oglindită în lac şi pe care-o lingea pisica, zicând că mănâncă stele căzătoare, scăpate de sub controlul minţii.

Scriitoarea: Atunci, dacă nu pot pleca de-aici, e clar că n-o să pot ajunge niciunde. Şi ce departe aş fi ajuns, dacă n-ar fi intervenit, ca de obicei, destinul pisicesc.
Răzvrătirea (*hotărâtă*): Vrei uşă? Ți-o fac eu!

Desenează cu creta o uşă pe perete, o deschide să-i facă proba, apoi o închide la loc. Gata, acum poți să te simți ca acasă. Spațiul tău locativ e tăcerea absolută. *Apoi recită, dansând în jurul încăperii:*

Din sălbatica-mi pornire,
Eu străbat furtuni de soare,
Tot prin uşi fără ieşire,
Şi-ntr-un cerc fără intrare…

Conştiința (*mohorâtă, către Scriitoare*): Nu-nțelegi, tu nu eşti **pe** o insulă pustie, ci **chiar tu** eşti o insulă pustie! Înconjurată de pietre de gânduri. Stânci, pe care valurile se sparg în cioburi de gânduri. O insulă plutitoare printr-un univers gol, ce curge ca un râu de lacrimi printre locatari fantezişti. Un râu format din propriile lor lacrimi…

Scriitoarea (*gânditoare*): Eu sunt un principiu!

Răzvrătirea (*râzând, spre Conştiință*): Cauți argumente să-i justifici existența, ori ce? Ea oricum crede că Luna apare noaptea ca să-i lumineze ei inspirația.

Scriitoarea (*zâmbeşte amar*): Datorită vouă sunt acum o personalitate duplicitară, în locul unei personificări a inocenței programate cosmic.

Răzvrătirea (râzând): Pardon, noi suntem într-o luptă din care nu există supraviețuitori!
Conştiința (*mohotâtă*): Păi da, că eu sunt la scară redusă, pe când tu te-ai extins cât veşnicia.

Răzvrătirea (*cu mândrie*): Şi la fel sunt orizonturile noastre. Al tău, la nivelul naivității tale minuscule, iar al meu, depăşind orice aşteptare…

Continuare în piesa de teatru "Pestera făgăduinței" care se poate citi integral la

http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Violinne-Pestera_fagaduintei.pdf

Vă recomandăm!

Aflați amănunte la adresa:

http://www.lainici.ro/lainici.htm

ACCESAȚI SITURILE
ARTUR SILVESTRI
SI
MARIANA BRĂESCU SILVESTRI

http://artur-silvestri.com/ **http://mariana-braescu.com/**

http://www.tomoniu.ro/

CITIȚI ZILNIC
BULETINUL INFORMATIV ARP !
PREŞEDINTE ARP:
MARIANA BRĂESCU SILVESTRI

http://analize-si-fapte.com/

George Anca - Traducerea Basarabilor

Fragment din eseurile care se pot citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul ESEU

Claudius

„ Eu cel în Hristos Dumnezeu, binecredinciosul şi binefăcătorul şi de Hristos iubitorul şi singurul stăpânitorul, Io Mircea mare voevod şi domn, din mila lui Dumnezeu şi cu darul lui Dumnezeu, stăpânind şi domnind peste toată ţara Ungrovlahiei şi al părţilor de este munţi, încă şi către părţile tătăreşti şi Amlaşului şi Făgăraşului herţeg şi domn al Banatului Severinului şi pe amândouă părţile a toată Podunavia, încă şi până la Marea cea Mare şi stăpânitor al cetăţii Dârstorului…" About events in 1386 Esteván Székely writes in his Chronica (printed at Cracovia, in 1559), showing that king Sigismund of Luxemburg carried in Ţara Românească „the third war" and, afterward, "the seventh war against Dan-Voda" . And Antonio Bonfini, in Rerum Hungaricarum decades libris XIV… (printed at Leipzig, in 1771), writes about "the discord between Dan and Mircea in Valachia" and "the mixing of king Sigismund". Şi, deşi cronicarul Rewa de Petrus scrie în ***De monarchia corona Regni Hungariae et Sacra***…(tipărită la Frankfurt am Main, în 1659) că, în 1388, „*regele Sigismund i-a readus la ascultare pe valahii rebeli*", putem considera că afirmaţia priveşte stabilizarea situaţiei politice şi consolidarea domniei lui Mircea. Iar în ceea ce priveşte „jus Hungariae" certificat la 1391 în Bulgaria şi Valahia, şi la 1401 în ţara Moldovei şi părţile transalpine, despre care scrie Pray Georgius în ***Comentarii historici***…(Buda, 1837), aceasta era de fapt o vasalitate formală a Ţării Româneşti faţă de Ungaria şi Polonia, stabilită prin tratatele încheiate de domnul muntean la Lublin (30 ianuarie 1390), Suceava (1390), Lwow (6 iulie 1391), Braşov (7 martie 1395) şi Giurgiu (1411). În 1411, atunci când încheie un nou tratat cu regele polon, Mircea este egalul acestuia în alianţa otomană, iar regele polon se obligă să nu-l mai susţină pe rivalul său, Vlad Uzurpatorul, care în 1396 se legase prin jurământ de fidelitate faţă de coroana polonă. Ca semn al demnităţii şi fastului imperial, domnul poartă pe veşminte acvilele bicefale, regăsite şi în sigiliul său. Even his "official" enemies – the Ottoman chroniclers, recognize his diplomatic ability, strategy of military actions, care with which he prepared the fight with enemy, efficiency of used tactics. Still in 1390, when the first Ottoman incursion on North-Danubian territory takes place, Mircea opposes armies of Firuz bei and, according to a document ezisting at Zografu Monastery from Mountain Athos, "*he defeated and destroyed them badly, that hardly escaped*". Iar victoria de la Rovine, din 1394 (după unele opinii, în 1395) apare atât în izvoare contemporane, cât şi în documente ulterioare, toate consemnând – în primul rând – strategia domnului muntean, care „*având în spate un munte, a pregătit cele trebuincioase pentru luptă*" (aşa cum scrie Sa'adeddin). La rândul lui, Idris Bitlisi arată că „*au ajuns turcii chiar într-un loc unde un domn… pe nume Mircea, încrezându-se în munţii cei tari şi greu de pătruns, se pregătise în acest ţinut nenorocit şi-şi rânduise propria sa oaste purtătoare a stelei nenorocirii pentru a aştepta ajutorul celorlalţi regi şi stăpâni şi se întărise în acel loc muntos şi primejdios şi, ascultând de gândul său rătăcit, avusese curajul să se lupte cu gâzii purtători de glorie*". Un alt cronicar, Ibn-i-Kemal, referindu-se la pregătirea bătăliei, scrie că voievodul îşi înarmase ostaşii „*cu arme şi unelte, încât îşi umpluse ostaşii de arme*". În primii ani de domnie (1387-1388) ctitoreşte Mănăstirea Cozia, ridicată cu meşteri aduşi din

Moravia, sfinţită la 18 mai 1388 şi pictată în 1390-1391, a cărei pisanie de piatră păstrează bine conservat vulturul Ţării Româneşti alături de stema Dobrogei, primită moştenire de domn de la principele Ioan (care alătură Dobrogea la Ţara Românească). La moartea domnului, în 31 ianuarie 1418, trupul lui stă puţin în palatul de la Târgovişte, iar la 4 februarie este dus la Cozia şi înmormântat într-un frumos sarcofag de piatră sculptat în forma corpului omenesc, aşa cum era moda apuseană a vremii. Deasupra s-a pus o lespede sculptată în forma a trei trunchiuri de piramidă ordonate în trepte; din păcate, inscripţia iniţială se mai păstrează doar prin două fragmente încastrate sub pardoseală, iar textul iniţial a fost înlocuit în 1778 cu altul. În 1917, mormântul a fost profanat şi lespedea distrusă, cea actuală fiind pusă în 1938. Mircea I Basarab a fost căsătorit cu Doamna Mara (rudă cu principii sârbi) a avut un fiu, pe Mihail – asociat la domnie din 1408 (după unele opinii) sau mai curând din 1391 (după alte opinii, care ţin cont de faptul că diecii cancelariei domneşti aveau obiceiul de a nu data documentele emise). Din legăturile pe care le-a avut cu alte femei, Mircea a avut şi alţi băieţi, care au ajuns şi ei domni: Vlad (cunoscut sub numele de Vlad Dracul), Radu II Praznaglava şi Alexandru Aldea. Copiii lui Mircea, ca domni, vor avea probleme cu verii lor descendenţi din Dan I (fratele lui Mircea), rivalitatea permanentă dintre ei fiind cunoscută în documentele maghiare ca lupta dintre Dăneşti şi Drăculeşti. Documentul datat 17 noiembrie 1431, prin care se dă Mănăstirii Dealu (n.n. – ctitoria tatălui său Mircea cel Bătrân) danie de sate scutite, aduce prima atestare documentară pentru satul Răzvad. În documentul datat 9 februarie 1433 dăruieşte Mănăstirii Zografu de la Muntele Athos un obroc anual de 3000 de aspri, documentul de acum (ca şi altul anterior) fiind scris *„în scaunul de faţă Târgovişte”*, deci în cancelaria reşedinţei domneşti. Este unul din fiii nelegitimi ai lui Mircea cel Bătrân, venit pe tronul Ţării Româneşti cu sprijinul domnului moldovean Alexandru cel Bun şi al regelui maghiar Sigismund de Luxemburg. Ignorarea autorităţii turceşti şi alianţa cu Molodva şi regele maghiar l-au nemulţumit profund pe sultanul Murad II, care în 1431 trimite în Ţara Românească o puternică armată – care arde, jefuieşte, pradă şi face robi peste trei mii de români, inclusiv copii. At the end of the month July 1432, Alexandru Aldea goes to Constantinople in order to negotiate with the sultan a peace made through *“swearing of faith“* , but necessary in that moment to the country: he accepts the suzerainty of Ottoman empire, as well as the sending at Gate, as hostages, 20 sons of Muntenian boyars who made part from the council of country. In exchange for this grant of good behavior, the sultan agreed to liberate the three thousands of prisoners brought in the summer of year 1431. Vlad II Basarab, este cunoscut mai ales sub cognomenul dat lui în Europa apuseană şi care, ajuns în Ţara Românească datorită fiului său Vlad Ţepeş, a făcut atât de cunoscută această provincie. Şi apariţia numelui de **Dracula**, şi sensul lui, sunt legate de ziua de 8 februarie 1431, când la Nürnberg are loc un mare turnir al prinţilor europeni, sub autoritatea lui Sigismund de Luxemburg, rege al Ungariei şi împărat al Sfântului Imperiu Roman-German (care îşi avea reşedinţa aici). Acum, Vlad Basarab primeşte investitura de cavaler al Ordinului Dragonului şi al ordinului Sf. Ladislau, ca recompensă a virtuţilor cavalereşti şi a meritelor deosebite în luptele împotriva turcilor. Un alt motiv al decorării sale l-a constituit politica dusă de voievod în protejarea catolicismului, mărturie stând şi înţelegerea încheiată de el acum cu călugării minoriţi, în care se stipula şi existenţa comunităţii catolice la Târgovişte. La Sighişoara el stă în clădirea corpului de pază al cetăţii, una din puţinele clădiri construite din piatră, situată în zona cea mai privilegiată a oraşului – ceea ce arată respectul deosebit de care se bucura acolo Vlad Dracul. Existentă şi astăzi, casa avea în camera mare de la etaj (poate chiar sala de primire) o frescă lucrată în tehnica „al secco”, cu o galerie de patru personaje; unul din ele, îmbrăcat în costum occidental dar cu turban pe cap, ar putea fi identificat cu voievodul Vlad Dracula (fig. 32). În această casă au stat Vlad Dracul şi soţia sa Vasilisa (de fapt Maria Muşat, fiica lui Alexandru cel Bun şi sora domnului Alexandru Iliaş), cu care s-a căsătorit, probabil, în 1427; imaginea ei apare în câmpul peceţii pusă de domn pe o scrisoare datată înainte de 1444, trimisă din Târgovişte la Braşov (fig. 33). Şi tot aici s-a născut fiul lor

Vlad, care îşi petrece primii ani învăţând şi jucându-se cu copiii orăşenilor. O informaţie interesantă pe care o găsim la mai mulţi autori vorbeşte despre conflictul dintre domnul muntean şi Iancu de Hunedoara, ultimul fiind luat prizonier de domn şi închis (informaţia apare la Georg Jeremias Haner), acesta fiind şi motivul răzbunării din 1447: Heltai Gaspar scrie că, neuitând că *„a fost prins de Dracula”*, Iancu de Hunedoara *„după ce a ajuns guvernator al Ungariei, îl pedepseşte pentru aceasta cu moartea, împreună cu fiul său cel mare, orbind pe fiul cel mic”*. Székély Esteván menţionează şi el acest lucru, scriind că – numit guvernator – *„Huniadi a mers împotriva lui Draguly în Valahia decapitându-l împreună cu un fiu al său”* (în ***Chronica***…, Cracovia, 1559). Alţi cronicari vorbesc despre *„atitudinea lui Dracula Valahul faţă de Huniadi”* (Sigismund Podlusáni, în ***De rebus gestis Hungariae regum***, Györ, 1742) sau de *„inospitalitatea lui Dracula”* (Parschitum Cristoph, în ***Tabella Hungariae Ducum et Regum Christianorum în qua Eortum Ortus et Occasus***…, Wittenberg, 1702). Capturarea lui Iancu de Hunedoara a constituit şi tema a două poeme scrise în maghiară, în secolele XVI şi XVIII. Primul, intitulat ***Cântec despre Iancula Vodă*** (Cluj, 1577) este scris de diacul sălăjan Ambrosius Literatus de Görcsön, care în text vorbeşte şi de *„prinderea lui Iancu”* după bătălia de la Varna. Al doilea poem este scris de Walkay Andreas în casa sa din Călata, în latină şi maghiară (tipărit la Cluj în 1576, sub titlul ***Genealogia historica***), în două pagini el vorbind despre *„păţania lui Ioan Huniadi cu Dracula-Vodă”*. Instalat pe tronul Ţării Româneşti imediat după ce turcii cuceresc Bizanţul şi Peninsula Balcanică, Vlad îşi cristalizează acţiunea politică pe două direcţii dominante. Prima, în plan intern, viza centralizarea statului feudal, întărirea autorităţii domneşti (şi stăvilirea uneltirilor continue ale marilor boieri), instaurarea în ţară a ordinii, dreptăţii şi respectului pentru lege. Porecla de Ţepeş i se dă pentru că a preferat ca pedeapsă tragerea în ţeapă – ca o sancţiune exemplară, pentru fapte grave, imorale; într-o ierarhie a epocii, această pedeapsă intră în aceeaşi categorie cu arderea pe rug, spânzurarea (destinată tâlharilor) şi lapidarea (folosită mai ales pentru adulter, hoţi şi sperjur). Utilizarea unei astfel de pedepse nu era nouă şi – potrivit mentalităţii – nici anormală, în sistemul medieval al mijloacelor punitive, crud şi deosebit de complex: în Franţa, ţăranii erau fierţi în ulei; în Italia erau băgaţi în smoală; în Spania erau torturaţi înfiorător. Iar în spaţiul vechii Dacii, Herodot aminteşte tragerea în ţeapă ca obicei de sacrificiu, când trimeteau un mesager la zeul Zalmoxis. Ceea ce este specific lui Ţepeş, prin folosirea acestei pedepse, este impactul extraordinar – o spaimă vecină cu moartea, simţită mai ales de tâlhari, hoţi, leneşi, mincinoşi şi, cu groază de turcii astfel pedepsiţi. Raţiunile obiective ale împrejurărilor istorice şi necesităţile momentului l-au condus pe Vlad Ţepeş la această duritate şi la instaurarea unui climat de ordine în ţară, absolut obligatoriu pentru siguranţa acţiunilor antiotomane. Este fiul lui Danciu, unul din cei trei fii ai domnului Dan al II-lea, căruia îi este deci nepot. A fost poreclit „Laiot” („Laiotă”), adică „cel Negru”, iar mai târziu i s-a spus „cel Bătrân” spre a fi deosebit de Laiotă Basarab cel Tânăr, vărul său (care de fapt îl şi numise aşa). Vlad Călugărul (fiul natural al lui Vlad Dracul cu monahia Eupraxia). Ruşii Logofătului. Domnia lui, începută şi pusă mai mult de un an sub semnul rivalităţii cu alţi pretendenţi (fratele vitreg Mircea şi vărul Laiotă Ţepeluş), este – poate – ultimul mare moment al luptei dinastice purtată în secolul XV între Dăneşti şi Drăculeşti, în contextul imixtiunii politice a lui Ştefan cel Mare şi a Ungariei. Tot în 1517, la 17 martie, domnul (Neagoe) emite un document care are un tip sigilar nou, menit să reprezinte schimbarea de ramură dinastică făcută prin venirea la putere a partidei Craioveştilor; această modificare a stemei de stat constă în faptul că el schimbă pasărea heraldică (pune corbul) şi reprezentarea separată a aştrilor (soarele şi luna), iar în amprenta sigilară forma scutului – modificată – se apropie foarte mult de ceea ce specialiştii numesc *„amprenta franceză modernă”*.

Continuare în eseul “ Traducerea Basarabilor ” care se poate citi integral aici:

http://sites.google.com/site/edituraonline/biblioteca/george-anca/George_Anca-Traducerea_Basarabilor.doc?attredirects=0

www.editura-online.ro

(continuare din pagina2)

Întâlnirea de la Vila Sfetea (astăzi Vila Ursu) de la Tismana

Aşa cum spuneam într-un număr precedent, n-avem bani ca să demarăm o aniversare de răsunet, cu zeci şi sute de invitaţi, la trei ani de la lansarea editurii "Semănătorul - Editura online".

În România, cultura şi învăţământul primesc fonduri pe cât sunt de inculţi sau neşcoliţi actualii guvernanţi iar faţă de 80 de miliarde euro fonduri atrase de Polonia de la UE, ministresele noastre reuşesc să atragă nişte fonduri atât cât să-şi cumpere nişte poşete mai ca lumea, aidoma marilor vedete ale lumii. Amânăm deci marea noastră "sindrofie" pentru aniversarea la cinci ani, poate se va schimba ceva şi în ţara noastră, barem la o speranţă care moare ultima să mai visăm.

Şi am aniversat trei ani de editură „Semănătorul" tot prin hazard, aşa cum şi Vlăhuţă venise la Tismana pentru a scrie "România pitorească" şi întâlnindu-l aici pe Coşbuc au pus bazele „Semănătorului". Pentru că „Semănătorul" s-a numit la început aceea revista gândită în anul 1901, aşa cum şi noi, eu cu regretatul Artur Silvestri, am numit tot la început site-ul principal „Semănătorul", pentru ca până la urmă eu să scot online şi revista „Sămănătorul".

Aşadar, profesorii universitari Al. Melian şi Gh. Doca, care au lucrat în lunga lor carieră la Universitatea din Bucureşti, făcând cu soţiile turul mânăstirilor transilvane şi oltene au hotărât să discutăm pe frumoasa vale a Tismanei, despre noul eveniment literar "Semănătorul" de care auziseră întâmplător. Iată scrisoarea primită spre sfârşitul anului trecut de la d-l prof. Melian:

"Am descoperit situl dv. cu totul întâmplător, dar nu e deloc întâmplător că, - în pofida rezervelor mele obişnuite faţă de instituţiile editoriale – m-am decis să vă transmit acest mesaj. Nu e întâmplător, mai întâi, pentru că fondatorul « Semănătorului » din sec.XXI, Artur Silvestri a fost unul din studenţii mei de neuitat, datorită personalităţii lui puternice, originale, mereu în răspăr cu rutina, compromisul şi locurile comune. Este adevărat, bucuria de a-l redescoperi după peste 30 de ani a fost aproape neantizată când am aflat că el a părăsit această lume rătăcită mult prea devreme, - nu ştiu dacă pentru el - dar fără nici o îndoială pentru noi. Fiindcă Gabriel făcea parte din acea speţă rară de oameni de cultură mereu gata ş mereu capabili să se dăruiască celorlalţi mai mult decât sunt ei dăruiţi. Din acei oameni de cultură superiori care-şi privesc descendenţa din neamul românesc ca pe un temei de mândrie iar datoria de a-l sluji şi onora cu devotament ca pe un destin implacabil. O calitate cu atât mai mult de preţuit cu cât, după Revoluţie, renegaţii mondialişti şi demolatori de valori româneşti nu mai încetează să gestioneze cultura românească din postura celor cu punga plină şi inima goală, cu perfuzii politice dătătoare de putere şi confuzii valorice aducătoare de profit.

Şi nu este întâmplătoare, de asemenea, deschiderea mea către dv. pentru că spiritul făptuirii culturale căreia v-aţi dedicat l-aţi pus sub emblema simbolică a « Semănătorului » de demult, - mişcare culturală şi literară fundamentală pentru istoria românească, chiar dacă nu o dată, ea a fost minimalizată sau chiar contestată, nu atât de promotorii estetismului cât de cei cu ascunse ideosincrazii faţă de lumea ţărănească şi până la urmă faţă de valorile româneşti. Iar « Scrisoarea de bunăvestire » a lui Artur Silvestri din 2007 este un certficat de nobleţe şi dăruire".

Vila Sfetea, vara anului 1901. La discuţiile privind înfiinţarea revistei "Sămănătorul" au participat George Sfetea, cumnatul poetului George Coşbuc, Alexandru Vlăhuţă, în vizită de documentare pentru "România Pitorească" şi George Coşbuc, interesaţi de a se angaja şi în demararea de către Spiru Haret a programului înfiinţării şi funcţionării „cercurilor culturale de la oraşe şi sate".

Acum, se puneau o serie de întrebări, care la întâlnirea de la fosta Vilă Sfetea stăteau mai mult ca niciodată pe limba interlocutorilor mei. Şi stau pe limba multora din autorii noştri, de aceea ar fi bine să detaliez toate discuțiile. Faptul că eu sunt legat de istoria Tismanei şi implicit, de "Sămănătorul" anului 1901, de viața lui George şi a surorii sale Elena Coşbuc, căsătorită cu librarul bucureştean Sfetea se ştia de mult. Dar nu se ştia cum am ajuns noi - eu şi marele promotor cultural Artur Silvestri - să lucrăm împreună şi să demarăm online un grup important de situri "Sămănătorul", pentru ca mai apoi - prin trecerea fondatorului în neființă - proiectul nu numai să nu se închidă ci să se dezvolte continuu cu noi situri şi forme noi de răspândire electronică a informației, culminând cu actuala revistă culturală "Sămănătorul".

Prof. univ. Gheorghe Doca: "*- D-le Tomoniu, cum ați ajuns dvs. care ați terminat studiile de matematică la Timişoara să relansați o importantă mişcare literară apărută acum un secol?*"

- D-le Doca, să-mi spuneți Nicu ca pe la noi la țară şi țin să precizez mai întâi, că foarte greu aş fi ajuns unde am ajuns, dacă d-na Mariana Brăescu Silvestri nu prelua şi nu ducea mai departe proiectul silvestrian de relansare a revistelor culturale apărute în jurul anilor 1900 când țara nu ducea deloc lipsă de idei literare prin personalități mari, de excepție. Asumarea continuității a fost primul lucru pe care l-am cerut tuturor, pentru ca pericolul migrării scriitorilor spre zona *«nucleului dominant» ce impune teme, idei şi nume într-un canon restrictiv* - aşa cum bine spunea d-l Silvestri - să fie îndepărtat iar conştiința apartenenței scriitorilor noştri la un grup de publicații absolut independente să rămână trează.

La acel moment de cotitură, a fost deci o problemă de strategie nu de măiestrie literară aşa cum, cu numai un an mai înainte, deşi d-l Silvestri mă "momise" la revistele lui prin articolele ce le scriam de regulă pentru o revistă din Germania, se gândea că țin în mână un atu extrem de important: cunoştințele mele de informatică care în fond erau şi sunt legate de meseria mea. Aici d-l Silvestri a fost un vizionar excepțional, cuplând cu mine la ideea de exprimare a informației prin situri! Amândoi creasem mai multe situri până să ne cunoaştem virtual pe Internet şi asta ne-a făcut extrem de apropiați deşi nu l-am cunoscut fizic niciodată...

Treptat, in scurtul timp cât am lucrat împreună, m-a "versat" şi în tainele directorului de editură, lucrul cu scriitorii, formele de adresare în corespondență, mijloacele de încurajare a debutanților, formele de stopare a fenomenelor negative din domeniul literar şi multele altele. Avea un talent nebun de a mă învăța lucruri noi eu având mereu ferma convingere că fac totul absolut din lăuntrul meu, că nu furam nici o idee, mă trezeam pur şi simplu noaptea în cap cu ea . Cu toate acestea, când am lansat editura online, în iulie 2008, mi-a fost teamă. In modestia mea - comună tuturor celor "de la țară" - i-am spus d-lui Silvestri: "*lăsați-mă "editor-delegat", director e o pălărie prea mare pentru mine*". *Bine,* a zis, *dar e provizoriu, dacă te-ai descurcat câteva luni fără mine, o să ajungi şi director.* Fusesem director de cămin cultural, apoi director de şcoală, iată-mă acum şi director de revistă literară, d-le Gicu! Toată treaba este să iei în serios ceea ce faci, indiferent ce faci. Să te perfecționezi în noua ta postură, să citeşti mult şi să zici după câțiva ani că ai mai făcut o facultate... Asta e cheia reuşitei în viață: râvna cu care lucrezi, sufletul pe care ți-l pui pentru o idee.

Prof. univ. Gh. Doca: "*- D-le Nicu, considerați că toate acestea vi le-ați însuşit trăindu-vă copilăria, apoi viața, la țară? Sunt mai mulți stimuli ai centrilor nervoşi ai creierului în provincie? Libertatea de mişcare în natură face mai puțini indivizi schizofrenici decât în capitală?*

(continuare în pagina 27)

Vila Sfetea, vara anului 2011. După mai bine de un secol, la Tismana s-a vorbit despre noua revistă "Sămănătorul". La eveniment au fost prezenți, prof. univ. Alexandru Melian cu soția, prof. univ. Gh. Doca cu soția, toți din Bucureşti şi directorul actualei reviste "Sămănătorul", Nicu N. Tomoniu - Tismana

Alex Berca - Două studii

asupra unui fenomen economic şi a unuia politic

Fragment din studiile care se pot citi integral la www.editura-online.ro

Butonul STUDII

Apa - sursă imanentă a vieţii

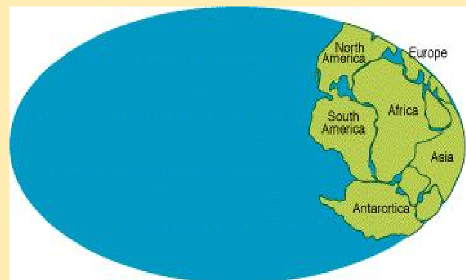
Lipsa apei un pericol în existenţa viitorului omenirii

Apa, este al doilea element vital pentru om, după aer[1] .Controlul şi modificările cursurilor apelor au fost şi continuă să fie un pivot al puterii omului în lupta pentru supravieţuire.

Apa a fost întotdeauna una din sursele naturale indispensabile pentru oameni.

Pe glob apa este în proporţie de 70% şi cu toate acestea, ea nu este suficientă pentru a asigura condiţii corespunzătoare de viaţă pentru toată populaţia actuală şi viitoare a planetei noastre.

O imagine realizată din spaţiu confirmă afirmaţia de mai sus iar grafic ea s-ar putea prezenta ca în figura alăturată :

După opinia specialiştilor oceanografi, oceanele care înconjoară Pământul se pot împărţii în patru mari zone: Oceanul Pacific, Atlantic, Indian şi Arctic, iar unii oceanografi, consideră apa din jurul Antarcticii că ar putea fi considerat cel de al cincilea mare ocean de pe glob.

Privind acest grafic putem să ne gândim la existenţa uneia dintre marile anomalii cu care se confruntă omenirea.

Peste 2/3 din populaţia globului trăieşte în zone unde există numai ¼ din apa de pe glob.

În contrast cu aceasta, sursa cea mai mare de apă disponibilă există în zona fluviului Amazon şi în bazinul fluviului Congo, unde trăieşte o populaţie deosebit de redusă ca densitate şi număr.

În schimb zonele geografice cu cele mai mari densităţi şi cu cel mai mare număr de populaţii trăiesc acolo unde este o mare lipsă de apă (regiunea Mediteraneană, Orientul Mijlociu, India, China şi multe dintre ţările Africane). Pentru a ne da şi mai bine seama de această distribuţie inegală a apei merită să arătăm că în întreaga Asie unde trăieşte peste 60% din populaţia globului deţine numai 36% din apa râurilor şi o mare parte din ea se limitează la sezonul musonilor. America de

Sud are numai 6% din populația globului dar deține 26% din apele curgătoare, iar Canada cu o populație de circa 35 milioane locuitori are de 30 de ori mai multă apă disponibilă pentru fiecare cetățean al ei decât întreaga China.

Peste 2 miliarde de oameni din întreaga lume nu au acces la apă de care au nevoie pentru băut şi pentru salubritate, iar numărul acestora este de aşteptat să crească la peste 4 miliarde până în anul 2050.

În Europa de exemplu, consumul de apă de băut diferă de la o zonă la alta. Țările din Sud, cum ar fi Grecia, unde clima este mult mai caldă consumă circa 2389 m.c. de apă pe cap de locuitor, în timp ce Letonia are un consum mediu anual pe locuitor numai de 684 m.c.

Țările Benelux au cel mai redus consum de apă de băut pe cap de locuitor, ajungând la numai 28 m.c. anual, iar consumul de apă al unui locuitor în SUA ajunge anual la 2500 m.c.

Această inegală distribuție, a fost şi continuă să fie una din marile probleme ale lumii.

Dacă nu se vor lua măsuri rapide şi mai agresive pentru a depăşi penuria de apă potabilă este posibil ca lumea să asiste la un şoc creat de lipsa de apă potabilă.

După aprecierea unor specialişti, prezentată în revista *Fortune*, şi de către ziarul Washington Post, **apa în secolul 21 va avea aceeaşi importanță cum a avut-o benzina în secolul 20.**

Viitorologi, din Statele Unite şi din alte țări, consideră că un asemenea şoc al lipsei de apă, este posibil să se producă chiar înainte de anul 2025.

Unele state printre care Arizona, Texas şi California simt încă de mulți ani marile dificultăți determinate de lipsa apei.

O mare parte din acest deficit de apă provine din faptul că circa 85% din apă în SUA, de exemplu, este destinată pentru nevoile agriculturii.

Cele mai multe dintre statele americane au avut uneori de suferit din cauza lipsei de apă din cauza unor probleme locale, dar niciodată acestea n-au constituit îngrijorări deosebite pentru populațiile acestor state, deoarece se ştia că ele vor fi remediate. Unele state au fost şi continuă să fie obligate să-şi desfăşoare viața în mod permanent în condițiuni de raționalizări severe ale apei.

[1] Cît de importantă este apa pentru organismul uman este prezentată într-o mulțime de tratate de specialitate medicale: sistemul muscular al omului conține 75% apă; sângele conține 95% apă; grăsimile din organism, conțin 14% apă, oasele conțin 22% apă. Un copil nou născut are în organismul său 75% apă, iar un adult are circa 55-60% apă în organismul lui .

Citiți mai departe aici:

http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Alex Berca-Doua studii.pdf

Anul V. — No. 1. 1 Ianuar 1906

SĂMĂNĂTORUL

REVISTĂ LITERARĂ SĂPTĂMÎNALĂ

Redacţia Strada Buzeşti 42 Administraţia Strada Regală, 6. BUCUREŞTI

Director: N. IORGA

Redactorĭ: St. O. Iosif, M. Sadoveanu şi I. Scurtu.

ABONAMENTUL ANUAL
În ţară . . . 10 leĭ
În străinătate 12 »

CE ESTE „SĂMĂNĂTORUL"?

Orĭcine a urmărit cu luare-aminte şi nepărtenire articolele care aŭ precedat pe acesta, orĭcine a căutat să-şĭ facă o părere asupra fondului discuţieĭ, şi nu asupra faptuluĭ dacă avem o tactică maĭ bună decît cruciaţiĭ cu saŭ fără perciunĭ cari se ridică împotriva noastră, acela trebuie să se fi încredinţat că aceasta nu e o revistă esclusivă, că aceasta nu e o revistă de cerc restrîns, de gaşcă saŭ de persoană, că ea nu e supusă nicĭ-unuĭ regim de dominaţie, de tiranie saŭ de exploatare, că ea nu apare pentru a da exemple la o anumită teorie care să fi fost la începutul lucrurilor.

Trebuie să adaug că nu e nicĭ o revistă închinată polemiciĭ precum sînt tocmaĭ cele, aşa de puţin serioase şi folositoare, care se scot, dragă Doamne, pentru a ne combate, în hatîrul aceleĭ mulţimĭ de pătimaşĭ şi neînţelegătorĭ carĭ nu încap nicĭ-odată de puţinul bine desinteresat, de puţinul prinos de jertfă roditoare ce se poate aduce şi în această ţară celor maĭ înnalte interese ale unuĭ popor. Astfel de reviste polemice, de reviste-pamflet se scot din partea unor ambiţiĭ jignite, din partea unor invidiĭ zăcute şi amărîte, din partea unor răzbunărĭ înverşunate care nu se maĭ pot stăpîni şi zbucnesc într'o bună zi cu strigătul, care face să se oprească în loc, uimiţĭ, trecătoriĭ: Vreaŭ să-l omor, vreaŭ să-ĭ omor! Nicĭ-unul dintre ceĭ ce se află astăzĭ la această bună vatră veche a «Sămănătoruluĭ» n'are să-şĭ răzbune pe nimenĭ, n'are să prigonească pe nimenĭ, n'are să facă zile amare şi zile fripte nimănuia. Toţĭ la un loc n'am înţeles nicĭ-odată să ţinem un public lîngă noĭ prin cîte un scandal, prin cîte o bolborosire de vorbe groase saŭ cîte o strecurare de insinuaţiĭ în fiecare zi; pentru aşa ceva este de sigur, este, din nenorocire, un public, publicul indiferent pentru cinste şi dreptate care se adună în jurul luptătorilor cum s'ar aduna în jurul atleţilor de circ saŭ a cocoşilor duelanţĭ, pentru a însemna şi judeca valoarea fiecăreĭ loviturĭ,

fiecăreĭ mușcăturĭ a pliscurilor ascuțite; dar de acel public n'avem nevoie, și n'avem grijă: ieaie-l cine-ĭ place și cine poate să-l ațîțe și să-l păstreze. Aceĭ cari deschid decĭ revista noastră precum ar intra la alergările spaniole ca să aprecieze talentul unor matadorĭ, să facă bine a cerca aiurea. «Sămănătorul», care nu e o revistă de provocărĭ, nu e nicĭ-o revistă de răspunsurĭ, și nu e destul ca un scriitor să fie obraznic ca să atragă atenția noastră asupra luĭ.

Dar «Sămănătorul» n'a fost și nu poate fi o revistă moliie și nehotărîtă, precum nu poate fi nicĭ-o tribună liberă unde talentul, fie cît de adevărat, să dea dreptul fiecăruia de a scrie în orĭce direcție și cu orĭce scop îĭ place. Din fericire astăzĭ n'avem un singur mare și adevărat talent care, din neînțelegerea ideilor saŭ din perversitate de suflet, să servească unor curente rele; cel mult deplîngem pe tînărul ofițer de marină care, de dragul idealuluĭ socialist, așterne prosa sa, care are destuĭ prețuitorĭ, lîngă impertinențele mandataruluĭ de la Galațĭ al Alianțeĭ Israelite. Dar, dacă nenorocul ar voi ca oamenĭ bine înzestrațĭ să meargă pe drumurĭ rătăcite, eĭ nu pot fi adăpostițĭ nicĭ-odată aicĭ, la ospătăria călătorilor cinstițĭ. Eĭ vor găsi, de altfel, totdeauna gazde unde se tăinuiesc drumețĭ de ceĭlalțĭ.

Tribuna liberă, care se poate asămăna cu o berărie saŭ cu o cafenea, unde vine și petrece orĭcine poate plăti, — aceia poate fi bună aiurea, unde literatura n'are acea mare misiune de îndreptare și moralisare pe care cu mîndrie trebuie să și-o recunoască și să o îndeplinească la noĭ. E ușor a zice că literatura nu se exprimă decît pe sine, că ea dă numaĭ o formă frumoasă resultatelor observațieĭ, combinațiilor închipuiriĭ, mărturisirilor inimiĭ, și că prin urmare nu poate fi vorba de moralitatea și imoralitatea, ci numaĭ de adevărul, de frumuseța eĭ, pentru care singură poate fi trasă la răspundere. Aceasta e încă una din superstițiile și prejudecățile ce aŭ rămas din vremea romantismuluĭ, cînd se așezase Arta pe tronul pustiŭ al divinitățiĭ. De fapt, observațiile sînt totdeauna personale, închipuirile se înnalță totdeauna din realitatea unuĭ suflet cu o anumită individualitate, și inimile pot fi curate saŭ necurate. Cu voie saŭ fără voie cea maĭ simplă bucată literară va oglindi un om bun saŭ un om răŭ, un antisocial care urește pe semeniĭ săĭ, care vrea să li facă răŭ, vrea să-ĭ înșele saŭ îĭ acopere de disprețul luĭ, saŭ un sociabil, care găsește în iubirea de oamenĭ, în silințile spre a li fi folositor, mîngîierea tuturor suferinților pe care le primește de la uniĭ oamenĭ, și menirea de căpetenie a viețiĭ.

Numaĭ pe aceștia din urmă înțelegem să-ĭ aducem înnaintea cetitorilor noștri.

Pe aceștĭ cetitorĭ, carĭ sînt puținĭ, dar al căror număr va crește împreună cu răspîndirea ideilor bune, nu ni-ĭ închipuim ca niște inteligențe răzlețe, ca pe niște rafinațĭ de artă, ca pe niște curioșĭ de discuție; nu ni-ĭ închipuim ca o castă intelectuală saŭ socială. În eĭ vedem un popor: către el întreg ne închipuim că vorbim, și aceasta impune declarațiilor și scriselor noastre o altă măsură, un alt ton și leagă de ele un alt simț de răspundere, decît acelea pe care le aŭ dușmaniĭ noștri.

Prin poporul romănesc nu înțelegem o entitate metafisică, o plăzmuire a minții abstracte, ci înțelegem acea uriașă ființă, trecută prin multe lupte, încercărĭ și suferințe, care a smuls tuturora însă o vamă de frumuseță saŭ de amintirĭ întăritoare și care astăzĭ e în stăpînirea uneĭ moștenirĭ, unuĭ patrimoniu de tradițiĭ, de datine, de istorie trăită, care face originalitatea luĭ, decĭ dreptul luĭ la viață și îndreptarul luĭ neclintit. De la acest îndreptar pornim și potrivit cu dînsul ne întoarcem către acest popor, din care facem parte cu sîngele și cu inima noastră, și ne încercăm printr'o muncă iubitoare de fiecare clipă să-l înnălțăm către cultura modernă a neamurilor cărora li e păstrată stăpînirea lumiĭ, a neamurilor conștiente și mîndre care pot fi sigure că vor trăi de sine, la lumina ce pornește din însășĭ alcătuirea lor sufletească.

În acest înțeles, și nu în acela de predicațiĭ trufașe, de șovinism ce se înșeală asupra însușirilor poporuluĭ pe care vrea să-l servească, de suficiență leneșă care doarme pe mîndire putrede ca pe lauriĭ celor maĭ strălucite biruințe, în acest înțeles sîntem o revistă națională, care ne oferim, care am dori să ne putem *impune* neamuluĭ romănesc.

*

Pănă acum ilustrația nu și-a avut loc în această foaie săracă, și totușĭ Romîniĭ aŭ nevoie de o ilustrație care să li aducă necontenit aminte că posedă, în popor și în trecut, o artă adevărată. Fără alegere și fără explicărĭ dădea o astfel de ilustrație revista «Literatura și artă romînă», azĭ moralicește cu totul decăzută. În măsura mijloacelor pe care ni le pune la îndămînă prin abonamente în lumea bogată d-na Elisa Marghiloman, nepoata luĭ Vodă Știrbeĭ, vom putea încerca și noĭ de acum, în chip sistematic, prin ilustrațiĭ adause la text, această punere în lumină a arteĭ strămoșilor și a arteĭ poporuluĭ.

Acesta este darul nostru de «Anul Noŭ» și, dacă vorbele noastre aŭ putut afla cîndva un răsunet în inimile acelor mulțĭ oamenĭ cinstiți și de ispravă pe carĭ-ĭ are acest popor, ni se va spune un «la mulțĭ anĭ!», care va fi pentru noĭ o solie de noroc, în mijlocul atîtor năcazurĭ și ticăloșiĭ.

N. Iorga.

(continuare din pagina 21)

- La toate întrebările da, deşi, aşa cum am spus mai înainte, noi cei de la ţară de felul nostru suntem modeşti, aşa e in firea poporului nostru să considere că la oraş totul e mai cu moţ, averi, case, maşini, fabrici şi chiar oameni. Fără să se discernă că nu funcţiile fac omul deştept, se vede prin dobitocii care ne conduc azi, o adunătură de ce-a fost mai rău în toate partidele, nu poziţia ierarhică arată inteligenţa omului ci felul în care rezolvă el problemele vieţii. Marii noştri scriitori spuneau mereu că veşnicia noastră vine de la ţară, acolo e oceanul din care se adapă ţara şi vedeţi bine cum poporul acesta isteţ descâlceşte viaţa, fie căutând bani în afară fie descurcându-se înăuntrul ei, cu căruţa încă, cu animale, cu servicii la noii ciocoi, ţăranii noştri inventează.

Majoritatea lor au livezi, vii şi grădini proprii deşi independenţa asta se vede altfel de la Bucureşti, că noi stăm şi cerşim de la stat. Spunea o «moderatoare» la un post TV, «Stai domnule, că acum oamenii au maşini, nu mai e nevoie să avem judeţe mici». D-lor Gicu şi Sandu, stimate doamne, sunt sate unde sunt mai multe căruţe decât maşini, avem probabil în sărăcia noastră cel mai mare parc de căruţe din Europa! Omul de ţară diferă încă din copilărie de cel de la oraş, noile cercetări ştiinţifice confirmă acest lucru, spaţiul de joacă şi modalităţile de mişcare, schimbările cerute de această mişcare în natură cer idei inovatoare! Am rămas surprins la TV History, văzând că acum două mii de ani se folosea un fel de muştiuc prelungitor pentru aruncarea suliţelor. Păi asta făceam noi când ne jucam cu tulpinile de scaieţi drept suliţe, aruncam de zece ori mai mult decât cu mâna!

Prof. univ. Gheorghe Doca: «*- Şi mai era şi precizia d-le Nicu, ţineţi minte câte jocuri cu aruncarea pietrei la loc fix sau mobil aveam?*»

- Cu vacile la păscut se inventau multe, iar asta formează viitorul adult. Uitaţi-vă câte am inventat la «Semănătorul» : site-ul de început, apoi editura, apoi exprimarea multimedia de la YouTube, apoi anunţurile şi documentele adiacente de la scribd sau biblioteca editurii online de la Google. În fine noua revistă «Sămănătorul» absolut inedită în întreg spaţiul românesc. Nicio editură nu oferă online posibilitatea ca cititorii să citească un fragment apoi întreaga scriere dacă i se pare interesantă. Toate acestea provin din adaptarea la Homo-Interneticus de azi, iată că nu e nevoie să fiu eu mare scriitor sau literat pentru a conduce revista, ci un bun vizionar al evoluţiei mijloacelor de informare. «Gândul» deja publică numai online, ceea ce noi facem de patru ani.

Mai mult, cred că mă avantajează faptul că nu sunt specialist în literatură ca dvs., aş cădea pe panta unui curent literar care-mi place mie. Am vorbit cu d-l Melian ca la documente să punem conceptul alături de critica lui, de pildă pe Iorga şi Z. Ornea. Matematica m-a învăţat să fiu mai riguros ca un literat. Iată, Zornea afirmă că pe Vlăhuţă şi Coşbuc îi mâna de la spate cu revista Spiru Haret, ei fiind salariaţi (referendari) la Ministerul Instrucţiunii. Fals! Coşbuc devine salariat în anul următor apariţiei revistei. Apoi, acele documente programatice nu se pot face la comandă, mai ales pe vremea aceea! Îţi trebuie suflet, îţi trebuie avânt intern! ***(Va continua în nr. viitor)***

Donaţii la Sămănătorul

Doi autori au făcut donaţii pentru redacţia de la Tismana, respectiv pentru dir. Nicu N. Tomoniu, pentru care mulţumesc foarte mult, asigurându-i că în numerele viitoare vom include, aici sau la scribd, paginile cele mai interesante din ele:

I. Alexandru Melian, cu câteva volume excepţionale privind profilul nostru:

- Const. Ciopraga - Literatura română între 1900 şi 1918, ed. Junimea, 1970

- D. Micu - Început de secol (1900-1918), curente şi sciitori, ed. Minerva, 1970

- Sămănătorismul în literatura română, Bibl. Centrală Univ., Buc. 1971

II. Mircea Vâlcu - Mehedinţi, cu exemplare dintr-o colecţie valoroasă:

COLECŢIA DEZVĂLUIRI: Faţa necunoscută a istoriei României (MEMORIA ISTORIEI):

1. STAREA ADMIN., SOC. SI DE SPIRIT A POPULAŢIEI. (ISBN=978-973-88703-4-5; 2008)
2. ARMATA. VETERANII. SIGURANŢA. POLIŢIA. (ISBN= 978-973-88703-3-8; 2008)
3. ANARHISMUL.SOCIALISMUL.(ORIGINI. ACTIVITATE).(ISBN= 978-903-87470-7-4; 2008)
4. PARTIDELE POLITICE.(ISBN=978-973-87470-5-0; 2008)
5. NAŢIONALISM–PATRIOTISM.MIŞCAREA STUDENŢEASCĂ.(ISBN=978-973-88703-1-4; 2008)
7. ARDEALUL (1889-1940) – PĂMÂNT STRĂMOŞESC. (ISBN=978-973-87470-6-7; 2008)
8. ARDEALUL(1940-1948)–PRIGOANA ROMÂNILOR (ISBN=978-973-88703-0-7; 2008)
9. BASARABIA ŞI BUCOVINA (SCURT ISTORIC).(ISBN=978-973-87470-9-8; 2008)

a unor bărbaţi, cari, din reaua voinţă şi invidia celor mulţi din generaţia lor, n-au putut face tot binele de care erau în stare şi pe care-l voiau"[1]. Au fost într-adevăr conservatorii junimişti depozitarii soluţiilor salvatoare? Morbul politicianismului — atît de urît pe bună dreptate de Iorga — nu a infestat şi acest organism, care s-a dovedit de loc imun în faţa maladiei pernicioase?

Ciclul acestor noi articole politice semnate de Iorga se încheie în octombrie 1902. E un sfîrşit care marchează, ca atîtea ori, un început. E începutul colaborării lui Iorga la *Sămănătorul*. La 12 ianuarie 1903, Chendi, care mai de mult solicitase colaborarea lui Iorga, oferindu-i chiar direcţia sau *şi* direcţia publicaţiei, reproduce în *Sămănătorul* unul din articolele apărute în *Epoca*, după sumarul volumului *Cuvinte adevărate*, care atunci urma să apară. Articolul în discuţie era *Românismul în Bucovina*. În acest fel, publicistica de la *Epoca* îndeplineşte, dacă se poate spune aşa, oficiul de punte spre integrarea — şi formală — a lui Iorga în viaţa *Sămănătorului* şi, prin aceasta, în mişcarea culturală care se ivise.

Oricum, ciclul presămănătorist, al perioadei sale de constituire, se încheiase. Prin revistele literare sau culturale de pînă la *Curierul literar*, prin publicistica militantă de la *România jună*, *l'Indépendance roumaine* şi *Epoca*, toate motivele (literare, estetice, culturale, sociologice şi politice) sămănătoriste fuseseră expuse. Cîteodată, chiar într-o formă care o depăşea pe cea embrionară. Mai trebuia numai efortul, esenţial, de a-l impune autoritar în viaţa publică, în mişcarea culturală şi de idei. Cum avea să aprecieze N. Iorga, poate pe alocuri prea apăsat şi, de aceea, prea exagerat, „dacă e vorba de «curent», care *era*, el nu trebuie căutat la *Sămănătorul* şi osîndit deci ca «sămănătorist». Originile lui erau mai îndepărtate: ele se află în *Epoca*, în *l'Indépendance roumaine*, în *România jună*, în legătură şi cu tradiţia lui Eminescu, a lui Alecu Russo... şi a lui Kogălniceanu."[2] Desigur, indicarea originilor sămănătorismului exclusiv în principiile afirmate de publicaţiile unde a colaborat N. Iorga e o apreciere întrucîtva părtinitoare. Ea trebuie însă reţinută pentru că subliniază cel puţin două adevăruri: că sămănătorismul se închegase ca orientare înaintea apariţiei revistei care avea să-i dea numele şi că în publicaţiile citate de Iorga aflăm unele din coordonatele de bază ale curentului.

[1] N. Iorga, *O declaraţie*, în vol. *Cuvinte adevărate*, 1903, p. 26.
[2] *Idem*, *O viaţă de om*, vol. II, 1934, p. 115.

4. Iniţiativele culturale ale lui Haret evoluau pe o curbă ascendentă. În februarie 1901 matematicianul şi sociologul Haret era din nou ministru la Culte şi Instrucţiune (în guvernul prezidat de Dim. Sturdza). Putea, deci, să-şi continue acţiunea menită să contribuie la îmbunătăţirea stării sociale şi culturale a satelor. Revistele pe care le întemeiase sau le sprijinise în anii de pînă la 1900 dispăruseră sau erau în desuetudine. Ministrul dorea o nouă publicaţie, cu un profil cultural-literar, scrisă în aşa fel încît să fie citită de un public larg şi care să poată influenţa pozitiv lumea intelectuală, îndreptîndu-i atenţia spre viaţa necăjită a satului. S-a adresat în acest scop celor doi mari scriitori, sensibili la asemenea preocupări, şi care erau, de fapt, salariaţi (referenţi) ai Ministerului Instrucţiunii: Coşbuc şi Vlahuţă. Cei doi scriitori erau însă temperamente prea deosebite pentru a se înţelege, aveau fiecare preocupările şi grijile lor, trăiau în izolare şi erau rupţi de viaţa literară propriu-zisă, fiind şi — o recunoşteau deschis — prea obosiţi pentru a mai putea găsi energia necesară conducerii unei reviste ca aceea proiectată de Haret. Dar Haret era prea bine intenţionat şi întotdeauna îndatoritor. Un refuz era de neînchipuit, mai ales că povara redacţională nu urma să apese — li se promisese — asupra lor. Ei trebuiau numai să gireze publicaţia cu prestigiul numelui lor şi să-i asigure direcţia, adică orientarea generală. Vor accepta deci noua îndatorire, o dată cu — se pare — sugestia privind denumirea publicaţiei şi, fireşte, a fondurilor necesare tipăririi noii reviste. Actul de naştere al *Sămănătorului* (căci aceasta e denumirea iniţială a publicaţiei) fusese semnat.

Primul număr apare la 2 decembrie 1901. Avea 16 pagini de format carte, cu o copertă albă, necartonată, costa 20 de bani şi i se anunţa o apariţie săptămînală. Redacţia era la tipografia şi editura Minerva (la — se precizа — Hotel Union, pe Regală 8), unde se şi tipărea revista. Directori erau A. Vlahuţă şi G. Coşbuc. Nimic — în primul număr, ca şi în cele următoare — nu ieşea din comun, nimic nu vestea în aceste pagini incolore, placide, fără nerv şi literatură de valoare o nouă direcţie şi un nou curent dacă nu literar, cel puţin cultural. Articolul-program, nesemnat, dar datorat, cu siguranţă, lui Vlahuţă, vestea cititorilor că noua publicaţie îşi propunea să fie „un stindard de pace, de înseninare şi de înfrăţire intelectuală, de apostolică muncă pentru dezmorţirea inimilor care tînjesc pentru redeşteptarea avîntului de odinioară în sufletele româneşti, pentru chemarea atîtor puteri risipite la o îndrumare mai sănătoasă — la sfînta grijă a înfrăţirii şi a înălţării neamului acestuia". Revista care îşi asuma roluri militante, năzuind să determine un curent de opinie favorabil acţiunilor pe plan social şi cultural, nu putea să nu dezavueze, chiar din capul locului (deci în articolul-program), literatura evazionistă, egolatră şi, credea Vlahuţă, inutil introspectivă. Articolul-program stăruia, aşadar, în continuare, într-un elan autocritic (necesar poate, *moral*, celui ce a scris *Dan*): „Noi care ne-am făcut de mult ucenicia în literatură, *simţim ca o mustrare de cuget* (subl. ns.) cînd ne uităm în urmă şi vedem cîtă vreme am pierdut punînd în stihuri amăgirile şi durerile micii noastre vieţi, retraşi de zgomotele lumii, înstrăinaţi adeseori de marea viaţă a poporului, de marile lui suferinţi şi aspiraţii, cari ar fi trebuit, de la început, să umple şi să încălzească inimile şi cîntecele noastre". Se deplîngea fenomenul de desconsiderare a valorilor naţionale — culturale, morale şi spirituale —, înălţîndu-se un apel vibrant către lumea scriitoricească, îndeosebi tineretului, pentru o acţiune comună de profundă utilitate obştească, în spiritul marilor tradiţii naţionale: „Cugetaţi şi însufleţiţi din nou vorbele acestea mari — atîţia viteji au luptat şi au murit pentru ele —, treceţi-le prin inimile voastre şi le reîncălziţi, spălaţi-le în lacrimile voastre şi le redaţi înţelesul, viaţa şi strălucirea lor de odinioară. Strîngeţi-vă laolaltă cîţi simţiţi în voi dorul de muncă şi setea sfîntă de adevăr, umpleţi-vă sufletele de cea mai adîncă evlavie pentru trecutul glorios al neamului acestuia, pentru faptele nespus de mărețe ale străbunilor voştri, încălziţi-vă de cea mai entuziastă iubire

pentru patria voastră, apărată cu atîtea jertfe, pentru frumuseţile acestui pămînt frămîntat în sîngele atîtor viteji şi faceţi ca fiecare gînd şi fiecare pas al vostru să fie pentru binele şi înălţarea neamului românesc! Suflaţi colbul de pe cronici, cum zice poetul, şi faceţi să renască virtuţile bătrînilor de atunci, în sufletele tinerimii de azi..."[1] Să observăm că aici, dincolo de principiile programatice, ţinînd de sfera ideologiei literare, Vlahuţă anunţă, abia voalat, că publicaţia va ocoli zavistia şi agresivitatea polemică (experienţă trăită la *Vieaţa*), voind să se constituie ca o tribună a unităţii paşnice, a colaborării comune pentru înfăptuirea unor ţeluri care nu puteau fi decît ale tuturora. Amăgire de intelectual abstras, vizionar şi credincios idealurilor apostolatului, care considera că se poate impune o direcţie înnoitoare fără spirit negator, fără polemici şi spirit ofensiv. Dar poate că Vlahuţă (şi nici înaltul său protector, Spiru Haret) nu se gîndeau la o nouă direcţie, şi încă la una avînd o asemenea ascuţită fizionomie!

Programul era urmat de poezia-manifest, intitulată chiar *Sămănătorul*, semnată de Vlahuţă. Evident, în intenţia autorului poezia trebuia să dezvăluie, în limbajul acesta special, programul publicaţiei, socotindu-se, probabil, că în acest fel se poate ajunge mai repede şi mai direct la inima spiritelor lirice:

> Păşeşte-n ţarină sămănătorul
> Şi-n brazda neagră, umedă de rouă,
> Aruncă-ntr-un noroc viaţa nouă,
> Pe care va lega-o viitorul...
> . . . .
> Trudeşte, făcătorule de bine —
> Veni-vor, roiuri, alţii după tine
> Şi vor culege rodul — bogăţia.
> Tu fii soldatul jertfei mari, depline:
> Ca dintr-un bob să odrăslească mia,
> Cu sîngele tău cald stropeşte glia.

[1] *Primele vorbe*, *Sămănătorul*, an. I, nr. 1 (2 dec.), 1901, p. 1—2.

Ed. Minerva, Buc. 1971

Aceleași scopuri programatice par să urmărească și cele trei sonete *Către poeți*, semnate de Iosif. Scriitorii tineri sînt invitați să dea urmare chemării acelui „mîndru glas de fanfară" pentru apărarea unor prețioase valori naționale, grav primejduite:

Întunecată-i steaua țării noastre,
Înstrăinați trăim în zile grele
Și viitorul, plin de semne rele,
Vestește lacrimi numai și dezastre.
....
Și nu vedeți ce nori se înalță?
Grea vijelie-n fiecare clipă
Ne spulberă comorile-n risipă,
Chiar sfînta noastră doină stă să piară!...
....
Spre voi se-ndreaptă glasul rugii mele,
Frați cîntăreți! Sus inimile voastre,
Poeți pierduți în nori și lumi albastre,
Ce nu visați decît la nori și stele,
Nu osteniți, ca-n amurgit de seară,
Ci treji la mîndrul strigăt de fanfară —
Veniți cu suflet și cu voie bună
Spre soarele ce-i gata să răsară
Să înălțăm iar flamura străbună
A dragostei de lege și de Țară.

Programul fusese deci destul de limpede afirmat. Lipsea însă semnătura lui Coșbuc, angajat și el moral în această inițiativă. Această dezvoltare programatică sub semnătura lui Coșbuc, care avea și semnificația unui îndemn venit din partea unui poet stimat pentru literatura sa populară, nu a întîrziat. O aducea în proză numărul 2 al revistei, al cărui sumar se deschidea cu articolul-editorial *Uniți:* „Noi — scria Coșbuc — cu literatura astăzi nu mai stăm în mijlocul istoriei noastre, nu stăm nici în mijlocul tradițiilor noastre, nu stăm mai ales în mijlocul poporului nostru. Cei dinaintea noastră, vechii scriitori au trăit într-un contact sufletesc... au avut o țintă, și condeiul le-a fost purtat de aceeași idee... Noi ar trebui acum să mergem pe

urmele lor, să nu risipim ce au adunat ei și să năzuim a ne lumina poporul ca să-l avem unit și tare. Dar dacă în multe lucruri noi facem altfel de cum au făcut ei, hotărît e că în literatură mergeam de-a dreptul împotriva lor. Am rupt firul tradițiilor, ne batem joc de credința strămoșilor, luăm în deșert instituțiunile țării și așezămintele ei, rîdem în pumni de aspirațiunile naționale și importăm în literatură — în altarul vieții sufletești a noastre — cîte și mai cîte bolnave idei și cu totul străine spiritului românesc... Să nu risipim ce-au adunat părinții noștri, dacă nu putem înșine noi să mai sporim averea; și dacă nu putem spori lumina, să năzuim a o răspîndi în popor tot mai mult aceea pe care o avem... Iată idealul nostru, întru toate manifestările vieții, dar mai ales în literatură."[1] Nu ne referim aici la principiile din acest articol și el program care vor fi apoi infirmate în revistă („luăm în deșert instituțiunile țării și așezămintele ei..."). De altfel, denunțarea caracterului formal, importat, străin de nevoile organice ale spiritualității autohtone a unor instituții și așezăminte a fost una din dimensiunile centrale ale publicisticii presămănătoriste, leit-motiv în mai toate articolele lui Iorga. Coșbuc, conștiință leală, nu voia — probabil — să dezamăgească încrederea lui Haret, azvîrlind săgeți critice împotriva liberalismului creator al edificiului suprastructural („instituțiunile țării și așezămintele ei"). Să trecem peste această sorginte de contradicție, pentru că, la urma urmei, nu va fi singurul principiu apoi încălcat sau chiar dezavuat.

Mai important ni se pare să semnalăm un articol semnat de Vlahuță, în nr. 3, pentru că aici aflăm noi elemente necesare conturării fizionomiei revistei. Articolul se intitula *Cărți pentru popor*. După o descriere justificat scandalizată a spectacolului înfricoșător pe care-l oferea satul românesc, directorul revistei notează: „Ș-atunci îți dai seama de cîtă depărtare s-a pus între orașele și satele noastre — aproape o despicare în două a neamului românesc: de o parte, noi «surtucarii», cu iluziile, cu îndemînările bugetului și cu tot aparatul sclipitoarei noastre civilizații, de altă parte, el «plugarul», cu nevoile, cu uritul, cu circiuma lui plină

[1] G. Coșbuc, *Uniți*, *Semănătorul*, an. I, nr. 2, p. 17–18.

de otrăvuri. Atunci înțelegi pe ce muncă ar trebui să se aștearnă nu numai conducătorii noștri politici, dar toți fruntașii gîndirii, toți scriitorii, toți oamenii de inimă ai neamului acestuia, toți ar trebui să se însuflețească de-aceeași grijă, de-aceeași adîncă preocupare: deșteptarea poporului, introducerea lui definitivă în istoria dezvoltării noastre naționale. Ar fi timpul ca literații noștri, ei mai ales, să-și îndrepte luarea-aminte și toată dragostea lor spre popor! Cîte lucruri frumoase nu s-ar putea scrie anume pentru el! Icoane din trecut, întîmplări vitejești, viața de la țară, pilde și învățături sănătoase date într-o formă atrăgătoare, puterea providențială a unui primar ideal, a unui proprietar, a unui preot, a unui învățător, așa cum îi visăm și cum ar trebui să fie oamenii aceștia!... Cărți, cărți pentru popor! Acolo e un suflet mare care cere lumină... Acolo-i puterea și viitorul nostru"[1]. Dacă la aceasta adăugăm imprecația violentă la adresa păturii avute, care desconsideră literatura românească („Deci de la această așa-numită «elită socială» literatura noastră demnă și cinstită n-are ce aștepta, și nici nu-i frumos să-și îndrepte vreodată privire într-acolo")[2], căpătăm imaginea mult mai clară a țelurilor urmărite. Era aici expus întregul program sămănătorist, cu indicarea — aproape didactic — a temelor care se cuveneau tratate. Idilismul vieții rurale, paseismul, elogierea „bunului" proprietar, haiducia, adică toate acele teme devenite tipice sămănătorismului capătă aici oficializare programatică. Dar — s-o recunoaștem — nici în aceste previziuni nu aflăm opinii inedite. Asemenea blam și asemenea deziderate se găsesc din abundență în mai toate publicațiile antesămănătoriste din deceniul trecut. În articolele lui Iorga găsim cu zecile asemenea îndemnuri. Dar o clarificare, totuși, era.

Cu toate aceste clarificări, revista vegeta, într-o jenantă penurie de colaboratori. Din chiar primele două numere era evident că revista putea conta pe colaborări — la un nivel în epocă acceptabil — în poezie (Vlahuță, Iosif — care semnează și I. Darie —, Spiru Hasnaș, Constanța Ho-

[1] Al. Vlahuță, *Cărți pentru popor*, *Semănătorul*, an. I, nr. 3 (16 dec.), 1901, p. 33–34.

[2] *Idem*, *Cititorii*, *Semănătorul*, nr. 14 (3 martie), 1902, p. 212–213.

doș ș.a.). Capitolul proză e cu totul suferind și fără relief. Așa va rămîne pînă la apariția lui Sadoveanu în paginile publicației. Sectorul de proză (cel mai necesar unei publicații care năzuia să se adreseze unui public larg, mai ales intelectualului de nivel mijlociu) era acoperit (ca să nu spunem umplut) cu bucățile semnate de Ion Gorun (chiar în nr. 1, cu xenofoba *Vaiet și tăcere:* „Drag colț de țară, cîtă duioșie trezește dintr-o dată icoana ta în sufletul meu"), dr. C. Basarabeanu (în nr. 15), Const. Xeni, Const. Moroianu, în nr. 1 (*Din trecut:* „Dumnezeu s-o ierte pe lelea Bița Ivașca, că ce babă bună era! Știa să spună din vremurile de demult cum n-am mai auzit pe nimeni spunînd."), Basarabescu (în nr. 20, cu schița *Îndurare*), Paul Bujor (în nr. 5) și de cîteva ori Vlahuță. Revista nu avea elemente deosebite, nediferențiindu-se prin nimic de celelalte publicații care viețuiseră o vreme în deceniul precedent. E drept că se inaugurează o rubrică (de la nr. 2) dedicată comentării revistelor, deținută de Gorun (*Plimbări pe cîmpia presei)*, că finalul fiecărui număr are o acidă „poștă a redacției", că e inserată o cronică plastică (încă în nr. 1, Virgil Cioflec — prieten cu întregul cerc de scriitori ardeleni, tînăr bogat, pe spezele căruia a călătorit Iosif în străinătate — semnează o cronică pe marginea expoziției lui Ștefan Popescu, în nr. 2, o cronică la o expoziție a lui Vermont), în care e elogiat adesea nu numai Grigorescu (prin Vlahuță, Gorun sau Delavrancea — nr. 7, *Din viața pictorului Grigorescu)*, dar și Luchian și, în general, tot grupul „Tinerimii artistice"[1].

Se vede, așadar, străduința directorilor de a realiza o revistă de cultură, receptivă nu numai la fenomenul literar, dar și la celelalte arte. Dar profilul acesta, chiar așa cum se voia general-cultural, era mult prea sărac. Redacția o avea, de fapt, Ion Gorun, spirit tern, lipsit de vioi-

[1] De altfel, grupul „Tinerimii artistice" (constituit în decembrie 1901, prima expoziție — martie 1902), era legat prin afinități spirituale, de mișcarea sămănătoristă în spațiul căreia, de fapt — cel puțin în primii ani — se integra. Creațiile de început ale lui Luchian, cele ale lui Vermont, Kimon Loghi, Strîmbulescu sau Verona tratau motive scumpe sămănătorismului, unele dintre ele semnalînd o netă prelungire a tematicii și modalității grigoresciene.

Ed. Minerva, Buc. 1971 - Inserarea de pagini va continua în nr. următoare.

NE-AU TRIMIS VIDEOCLIPURI ŞI FELICITARI:

MULŢUMIRI TUTUROR

Valentina Becart
Un videoclip nou pentru Sămănătorul:
http://www.youtube.com/watch?v=Ex6hBHMTV-8

Flora Mãrgãrit Stãnescu
Multumesc mult, am primit online aceasta revista.
Sincere felicitari domnule Nicolae Tomoniu pentru aceasta initiativa.
Cu deosebita stima, Flora Margarit Stanescu.
Trimit pentru revista SEMANATORUL, cateva videoclipuri cu versuri recitate de mine:
http://www.youtube.com/watch?v=RfymrQATxlg
http://www.youtube.com/watch?v=3wkUGSD8gAA
http://www.youtube.com/watch?v=JlJ73i-i1-0
http://www.youtube.com/watch?v=wrUEf7gm2LY
http://www.youtube.com/watch?v=Vy-YHSiGR7w&feature=related

Coana Miţa, biciclista anilor 1898 (Miţa Mihăescu)

Mariana Zavati Gardner
Onor Domnului Director Nicolae N. Tomoniu,
Va multumesc mult pentru revista SEMANATORUL on-line.
M-am bucurat mult sa o citesc. Va felicit din tot sufletul si sa aveti energie sa o continuati.

Ştefan Dumitrescu
CHRISTOS S-A INALTAT , IUBITI PRIETENI !

SLAVA TATALUI SI FIULUI SI SFANTULUI DUH, ACUM SI PURUREA SI-N VECII VECILOR AMIN ! FEIRBINTE VA MULTUMIM TATA CERESC, SI BUNULE IISUSE CHRISTOASE SI BUNULE MANGAIETOR, FIREBINTE VA MULTUMIM SI VA SLAVIM PENTRU TOT SI PENTRU TOATE !
SI FIERBINTE VA RUGAM AJUTATI-NE PE NOI SA FACEM NUMAI BINE SI NUMAI BINE, SA FACEM VOIA DUMITALE, TATA CERESC, IN ACEASTA VIATA GREA SI REPEDE TRECATOARE !
FIE CA DOMNUL SA NE AJUTE IN TOATE, DRAGI PRIETENI !
CU PRETUIRE SI UMILINTA AL DUMNEAVOASTRA STEFAN DUMITRESCU

Alex Berca
Iubite Domnule Profesor Nicu Tomoniu,
Să va spun câtă bucurie mi-aţi produs prin acest anunţ.
Este mai mult decât grozav. Ideia de a penetra prin intermediul şcolilor locale şi cu ajutorul tuturor organelor locale, este fantastică.Aţi realizat un lucru minunat şi ţin să vă urez din toată inima
SĂ FII SĂNĂTOS ŞI SĂ AI PUTERE DE MUNCĂ SĂ MAI REALIZEZI ŞI ALTE FAPTE LA FEL DE FRUMOASE..
Sunt alături de Dumneata şi de întreaga echipă care te-a ajutat la acest succes.
Voi transmite această informaţie la toţi prietenii români care TREBUIE să afle despre tot ce se realizează în mod special în ţară, fără nici un suport financiar din partea celor care de fapt ar trebui s-o facă.

Încă odată FELICITĂRI şi SUCCES PE MAI DEPARTE !
Dr. Alex Berca

Melania Cuc
Va multumesc!! O supriza tare placuta.
Va sunt alaturi cu inima.
melania cuc

Geta Nedelcu - Craiova
Citindu-va de trei ani incoace, nu am de adaugat decit cuvinte de lauda la adresa dv. si a redactieie acestei reviste. Sunteti o revista care se respecta, cu oameni competenti la conducerea ei. Va felicit si va multumesc in numele tuturor pentru tot ce faceti pentru scriitori. Va doresc multa sanatate si mult succes in tot ceea ce faceti!

Urmăriţi şi site-ul http://www.youtube.com/user/semanatorul ca sprijin multimedia pentru autori

Anul II. — No. 27. 6 Iulie, 1903.

CADOU

Sămănătorul

Revistă Literară Săptămînală

TEHNOREDACTARE
NICU N. TOMONIU

VA PREZENTAM O SELECTIE DIN VECHEA REVISTÃ
“Sãmãnãtorul” care a apãrut între 2 decembrie 1901 si 27 iunie 1910

Sumarul :

N. Iorga. — Un noŭ volum de poezi̇̆ al d-reĭ Văcărescu.
Maria Cunțanu. — Din umbra vecinicilor brazĭ (poezie).
N. Macedoneanu. — Viața 'n Albania: de la Durazzo la Tirana.
D. Nanu. — Toamnă (poezie).
Ovid Densusianu. — Din literatura didactică (I).
Din Goethe. — Broaștele.
Demetrius. — Ursitoarele (poezie).
Dărĭ de seamă :
I. Scurtu. — Nuvele de I. A. Bassarabescu.
Al. Lepădatu. — Manualul bunuluĭ romîn de N. Bălcescu.
Corneliu Moldovanu. — De mult (poezie).
Red. — Informațiunĭ literare. — Răspunsurĭ.

Paginile 31-37 au fost incluse inițial în nr.1, mai 2011

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA:
STRADA REGALĂ No. 6, (Hotel Union)
BUCUREŞTI

Pentru anunturi si articole de criticã literara vedeti si situl www.semanatorul.ro

Abonamentul 10 leĭ pe an || Numărul 20 banĭ

Anul II. — No. 27 6 Iulie, 1903

SĂMĂNĂTORUL

REVISTĂ LITERARĂ SĂPTĂMÎNLĂ

Redacţia şi Administraţia BUCUREŞTI Strada Regală, 6 | SUB DIRECŢIA UNUI COMITET | ABONAMENTUL 10 Leĭ pe an

UN NOU VOLUM DE POESIĬ AL D-REĬ VĂCĂRESCU

(LUEURS ET FLAMMES; PARIS, 1903.)

Versurile domnişoareĭ Văcărescu sînt totdeauna desăvîrşite, şi ast-fel sînt şi cele din acest al treilea volum al poesiilor sale. Ca şi în cele precedente, şi maĭ mult de cît în ele, comparaţiile, puternice saŭ fine, se găsesc din bielşug: maĭ ales comparaţiile fine, personificările aeriene, înfăţişarea în icoane a mişcărilor delicate ale sufletuluĭ. În sfîrşit, şi aicĭ avîntul e puternic, vehement une orĭ, şi ast-fel gingăşia unor bucăţĭ se găseşte alăturĭ de ţesătura uşoară, aleasă a altora.

De mult încă, criticiĭ francesĭ s'aŭ pronunţat asupra valoriĭ estetice a opereĭ d-reĭ Văcărescu, şi fireşte că noĭ, ceĭ de aicĭ, nu putem judeca maĭ bine decît dînşii frumuseţa celor scrise în limba lor.

Dar noĭ putem spune alt ceva, pe care eĭ, criticĭ cunoscuţĭ în cercurĭ largĭ europene, fiind-că scriŭ într'una din cele maĭ răspîndite limbĭ de cultură, nu pot să ştie şi să spuie. Fără cea maĭ mică sfială saŭ frică de a greşi, putem spune că, dacă viaţa d-reĭ Văcărescu s'ar fi desfăşurat în alte împrejurărĭ, dacă nu i s'ar fi impus oare cum de mediŭ întrebuinţarea limbeĭ francese pentru a exprima sentimente energice şi cugetărĭ puţin obişnuite, dacă am fi avut bucuria, noĭ, acest mic popor, cu puţinĭ oamenĭ aleşi, ca una din femeile ce a fost, printre noĭ, maĭ mult stăpînită de spiritul creator al arteĭ să ni vorbească nouă, iar nu celor mulţĭ, depărtaţĭ, obosiţĭ şi dezgustaţĭ, — eĭ bine! atuncĭ de sigur că însăşĭ opera poetică a d-reĭ Văcărescu ar fi căpătat o valoare interioară maĭ mare.

În adevăr, e imposibil să nu se recunoască lupta pe care poeta o duce astăzĭ, şi a dus-o totdeauna, cu materialul rebel, neîndestulător, nepotrivit, absolut străin, al limbiĭ ce întrebuinţează.

Orĭ-cît ne-ar uita, fără voĭa eĭ în mare parte, d-ra Văcărescu e totuşĭ Romîncă în suflet, şi poesia pe care o înfăţişează în acele desăvîrşite versurĭ francese, nu e alta decît o manifestare maĭ înnaltă a

poesieĭ stîngace, rătăcind între poesia populară şi între poesia uşuratecă, falsă, de salon fanariot, a celor treĭ strămoşĭ pe carĭ îĭ pomeneşte scriitoarea, închinîndu-li acest ultim volum. Poeta încoronată de Academia din Paris are în strigătele de pasiune, în şoaptele doruluĭ, în plînsetele părerilor de răŭ, în încleştarea de dinţĭ a mîndrieĭ învinse, nota noastră, a ţeranilor noştri, cari, în cursul veacurilor, aŭ cuprins acest fel de simţire în gloriosul vers al cîntecelor lor. O Romîncă înstrăinată, pierdută pentru neamul săŭ, strămutată pentru totdeauna în alt cerc de viaţă omenească, dar, netăgăduit, e o Romîncă.

Acum, sentimentele acestea româneştĭ vin să se exprime în limba cea maĭ puţin potrivită pentru poesia intimă, sinceră, limpede, din cîte limbĭ sînt pe lume. La toate popoarele europene, din cunoaşterea poesieĭ poporuluĭ, în ultimul veac, forma poetică s'a prefăcut cu totul; s'a făcut maĭ colorată, maĭ felurită, maĭ adevărată, — potrivită pentru înţelesul şi nevoile sufleteştĭ ale maselor adîncĭ, însetate de mîngîierea şi îndreptarea poetuluĭ, care vorbeşte astăzĭ către dînsele. Însă Francesiĭ n'aŭ o adevărată poesie populară. Transformarea haineĭ poetice a stat la dînşiĭ maĭ mult în adăugirea unor podoabe voite, bătătoare la ochĭ, grele şi falşe. Şi, fiind-că limba francesă e cea maĭ bogată în terminĭ abstracţĭ şi în cuvinte şterse, fiind-că dorinţa de noutate frămîntă pe scriitorĭ acolo ca şi aiurea, îşi poate cine-va închipui ce risipă de abstracţiĭ clocotite, ce lux de pose, de schime, de gesturĭ se întîmpină în Parnasul contemporan al Françieĭ!

Pe cînd noĭ ţinem la dispoziţia poeţilor o limbă care e aceiaşĭ pentru toţĭ, care nu s'a specialisat după genurĭ, o limbă familiară şi puternică, capabilă de toată gingăşia, de toată expresia, de toată energia; limba în care Eminescu a dovedit ce minunate capodopere, nouă-nouţe în scrisul omeniriĭ, se pot înjgheba de cine-ĭ cunoaşte tainele.

N'am de loc gîndul de a sfătui pe d-ra Văcărescu să scrie în romîneşte, — cum a încercat şi, pentru un începător, foarte bine. Poetul are toate drepturile în alcătuirea opereĭ sale, şi e o pretenţie absurdă a încerca să-l ducĭ de mînă. Am vrut numaĭ să exprim o părere pe care şi autoarea acestor luminoase «Lucirĭ şi flăcărĭ» o va recunoaşte adevărată. Încolo, se va sfătui cu sufletul eĭ, care pînă acum, ce e dreptul, nu i-a dat sfaturĭ folositoare literaturiĭ noastre.

Şi, la sfîrşit, încă o constatare. E de mirare ce aptitudine pentru operele spirituluĭ aŭ femeile acestuĭ popor romînesc, care n'a avut totuşi în trecut, ca altele, saloane literare şi inspiratoare care să le conducă. Graiul dulce al femeilor noastre se preface repede în cîntec, sincer şi trainic. Numaĭ lipsa de recunoaştere, de interes în public taie prea răpede unele cariere de scriitoare. Ce simţită poesie lirică intimă a scris în timpurile marĭ ale Junimiĭ d-na Matilda Cugler-Poni! Ce duios e răspunsul Veronicăĭ Micle către puternicul glas din înnălţime al mareluĭ poet prieten! Acum în urmă, Ardealul romînesc are în Maria Cioban şi Maria Cunţanu cîntăreţe de care se poate mîndri.

Ce bine i-ar fi stat domnişoareĭ Elena Văcărescu, urmaşa a treĭ rîndurĭ de poeţĭ din începuturile culturiĭ noastre, între aceste tovarăşe, de ierĭ saŭ de astăzĭ, cu care atît de armonios i s'ar fi contopit cîntecul!

N. Iorga.

DIN UMBRA VECĬNICILOR BRAZI...

Din umbra vecĭnicilor brazĭ
Privesc ca alte orĭ
La trandafiriĭ înclinaţĭ
Sub sarcina de florĭ —

La plopul cel tremurător
Din frunze argintiĭ,
Imĭ pare că te-aud şoptind,
Grăbit spre mine viĭ.

Te-aşezĭ la stînga mea sub brazĭ,
Ca 'n luna luĭ April.
Iubite, sunt copilă iar
Şi tu eştĭ iar copil.

Vorbeştĭ de tot ce'ţĭ este drag
De tot ce-avem maĭ sfînt,
Ear eŭ ascult făr' să cuprind
Nimica din cuvînt —

Precum asculţĭ privighitorĭ
Cu suflet însetat,
Saŭ murmurul de la isvor
Saŭ Doina pe 'nserat.

Maria Cunţanu.

TOAMNĂ

Suspină plopiĭ de vînt, de frig și ploae,
Privesc în zărĭ, și vîrfurile îndoae
In semn de adio soareluĭ apus.
Pustiŭ e și tăcere pe muncele.
Plecat-a blînd popor de rîndunele
Și ne rămase uliĭ pe sus!

Așa lumină tristă ne 'mpresoară
Ca fluturarea palidă, ușoară
A palidelor frunze la pămînt...
Pe cine plîng de toate sunt în doliŭ?
Cine-a murit în templu-acesta sfînt
De cade pînză ceața, — un lințoliŭ?

Intîrziat, un clopot blînd vibrează
Și sufletul spre rugă îl adapă...
Din spre pădurĭ, înaripate cete
Vin corbiĭ croncănind... Se înoptează,
S'afundă 'n întuneric ca într'o apă
A arborilor sumbre siluete...

D. NANU.

DIN LITERATURA DIDACTICĂ

I

Ne maĭ aducem fie-care aminte de unele cărțĭ, cele maĭ multe, după care învățam acum vre-o cincĭ-spre-zece saŭ două-zecĭ de anĭ, pe care ne frămîntam mintea să le înțelegem, cînd nu le înțelegeaŭ nicĭ autoriĭ lor și poate nicĭ profesoriĭ, compilațiunĭ greoaie, traducerĭ fără șir, minunĭ de ignoranță, de lipsă de judecată și pricepere literară. Maĭ păstrez și acuma — în amintirea anilor cînd trecerea dintr'o clasă într'alta mă silea să cetesc tot ce mi se cerea — aceste cărțĭ — într'un rînd al biblioteci ce-mĭ face impresia unuĭ colț de museu unde țĭ se arată unelte de tortură din alte vremĭ. Intîmplarea mi-a maĭ adus altele în mînă, produse nouă ale fabricilor școlare, pe

care alțiĭ aŭ fost osîndițĭ să le învețe — și-ĭ plîng —, să le prețuească în efectele lor bine făcătoare de luminare, de formare a gustuluĭ. Colecțiunea veche a crescut — aproape o întreagă bibliotecă — și mă aștept să se înmulțească mereŭ, chiar zilele trecute am adăugat cite-va numere nouă. E o literatură ce se continuă eroic, îșĭ urmează din an în an firul uneĭ tradițiĭ scumpe în roadele pe care le culeg în urma eĭ aceĭ care o cultivă.

Mi-ar fi venit maĭ bine să zic: «le-aŭ cules», dar motive pe care le cunosc, cum le cunosc și alțĭ cîțĭ-va, mă împiedică să fiŭ prea categoric și să vorbesc ca de un lucru trecut — sînt tradițiĭ tenace și sînt mulțĭ care luptă din răsputerĭ pentru prelungirea lor cît maĭ mult.

Ce-va mă îndreptățește însă să sper că și de astă dată se va încheia maĭ repede cu trecutul, dacă nu vor interveni — e așa de ușor și se schimbă așa de repede la noĭ lucrurile — considerațiunĭ prea bine cunoscute cînd este vorba de a apăra drepturĭ cîștigate de timp îndelungat. O insărcinare, pe care am primit-o bucuros pentru că era venită dintr'un gînd bun, s'a dat acum cîteva lunĭ uneĭ comisiunĭ la care nu se gîndise nimenĭ, despre care nu s'ar fi îndrăznit să se vorbească altă dată fără să nu se ia drept o violare a unuĭ obiceĭ binecuvîntat și bine aprețiat printre autoriĭ de cărțĭ de școală. Intr'o ședință a consiliuluĭ permanent al instrucțiuneĭ, cîțĭ-va profesorĭ secundarĭ și universitarĭ aŭ fost chemațĭ să ia in cercetare manualele didactice, să vadă ce se cuprinde în ele — eraŭ atîția care nu știaŭ —, să-șĭ spună părerea asupra lor, să hotărască ce poate fi aprobat și ce trebue respins. Se îngrămădise de anĭ întregĭ atîta buruiană..... didactică încît trebuia să se taie odată în ea și să se lase numaĭ ceea-ce avea dreptul la lumină. Comisiunea a lucrat maĭ multe lunĭ, a discutat fără patimă, așa cum a venit timpul să se discute și la noĭ, a luat hotărîrĭ neplăcute pentru mulțĭ, dar drepte, a ales ce se cuvenia din grămada de cărțĭ ce se strecurase până acum necontrolate saŭ sub etichete salvatoare, puse de mîna blîndă a vre-unuĭ prietin saŭ tovarăș de îmbunătățirĭ didactice.

In cercetarea cărților de limba romînă am avut încă odată prilej să constat neîngrijirea, nu-ĭ pot zice de cît revoltătoare, cu care eraŭ alcătuite și tipărite cele maĭ multe din ele, nenumăratele enormitățĭ pe care le cuprindeaŭ. Am găsit în ele lucrurĭ pe care nimenĭ nu și le-ar putea închipui, triste în felul lor pentru ușurința cu care aŭ fost luate și tolerate să treacă, vesele une-orĭ în naivitatea saŭ încrederea cu care fuseșe scrise. M'am mirat cum asemenea cărțĭ aŭ putut circula atîta timp și de multe orĭ cu legenda de cărțĭ fără

cusur, cu aprobări ministeriale şi în edițiuni mereŭ reînoite. Că li s'a dat aprobarea nu e mirare; e surprinzător că nu s'aŭ ridicat până acum maĭ multe glasurĭ să arate ce se ascunde sub aceste coperte didactice. Şi cine ar fi putut face maĭ bine aceasta de cît chiar profesoriĭ, ceĭ de liceŭ, cari cunoşteaŭ cărțile, le aveaŭ maĭ în fie-care zi în mînă şi le puteaŭ cunoaşte de aproape neajunsurile? Acum vre-o treĭ anĭ am îndrăznit să critic ceea-ce nu criticase alțiĭ, cîte-va din aceste produse ale societăților de cooperațiune şcolară; credeam că vor maĭ veni şi alțiĭ să spună ceea-ce trebuia spus. Auzisem de la uniĭ profesorĭ nemulțumițĭ criticĭ asupra cărților care le serviaŭ saŭ — maĭ bine — care li se impusese în şcoală; la esamenele particulare mi s'a întîmplat nu o singură dată să aud dublul refren — al profesoruluĭ şi al elevuluĭ: «aşa e în carte», la care profesorul adăuga, dacă era maĭ puțin sfios: «cartea e proastă, dar e a D-luĭ.....» observațiune pe care mi-am permis odată s'o schimb: «.... e proastă, pentru că e a D-luĭ....». Dar criticile profesorilor s'aŭ oprit aicĭ — mijlocul cel maĭ inofensiv de a-ți arăta nemulțumirea — spre liniştea autorilor şi în paguba şcoaleĭ.

Dacă ceĭ chemațĭ să judece singurĭ mijloacele cu care aŭ să lucreze şi de la care atîrnă în mare parte îndeplinirea maĭ conştiincioasă a datorieĭ, ar fi trecut maĭ puțin cu vederea învățarea limbeĭ romîne — de care trebue să ne ocupăm maĭ mult — n'ar fi ajuns la ceea-ce ştim toțĭ, la ce vedem azĭ. A trebuit să aşteptăm să vie o comisiune care să taie fără milă în răul de până acum şi să dea un avertisment energic celor care aŭ privit cu indolență maltratarea limbeĭ noastre şi întunecarea minţeĭ elevilor. Dar dacă comisiunea a lucrat cum a crezut, şi-a îndeplinit datoria cum a înțeles-o şi cum se cuvenia, maĭ rămîne încă ce-va, hotărîrea din urmă, sancțiunea oficială, pe care eŭ unul o aştept cu nerăbdare.

OVID DENSUSIANU

BROAŞTELE

Dăduse 'ngheţul peste-un lac,
Şi broaştele la fund pierdute
Şteteaŭ posace şi tăcute,
Dar îşĭ ziceaŭ, maĭ mult în vis:
«De-om da noĭ iar de cer deschis,
Vom birui pe filomele...
Venĭ şi soarele fierbinte,
Şi ghiaţa se topi, — dar ele
Orăcăiră ca 'nainte.

(Din GOETHE.)

FILOMÉLÃ s. f. privighetoare, fr. philomele, în sec. XIX, cuvînt poetic din epoca romanticã.

Cărți pentru spirit curat

Parohia Malovăț Loc. Malovăț-Jud. Mehedinți, România. Tel.0724.99.80.86
E-mail: stanciulescubarda@gmail.com

Oferta de carte-15

1. Pr. Ioan Sfetcu, **Predici,** Bârda, Editura Cuget Românesc, 2011, 312 pag., format A4, hârtie offset, numeroase fotografii, copertă policromă, plastifiată, 20 lei;

2. Grigore Maerean, **Chemări la Domnul. Calea vieții şi calea morții**, Bârda, Editura ,,Cuget Românesc", 2011, 172 pag., format A5, hârtie offset, copertă policromă, 12 lei.

3. **Vămile Văzduhului,** Malovăț, Editura Parohiei Malovăț, 2011, 64 pag., format de buzunar, hartie offset, copertă policromă, 2 lei;

4. . Prof. Dr. Al. Stănciulescu-Bârda, Cristian Stănciulescu-Bârda, **Bibliografia Revistei ,,Studii Teologice"(1929-2008),** Bârda, Editura ,,Cuget Românesc, 2010, 808 pag., tipar şi hârtie offset, copertă policromă, 50 lei.

5. Pr. Al. Stănciulescu-Bârda, **Scrisoare pastorală,** vol. IV, Bârda, Editura ,,Cuget Românesc", 2011, 476 pag., tipar şi hârtie offset, copertă policromă, planşe color, 30 lei;

6. **Dicționarul bunei-cuviințe creştine**(antologie alcătuită de Pr. Dr. Gh. Paschia), Bârda, Editura ,,Cuget Românesc", 2010, format A5, 310 pag. tipar şi hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 15 lei.

7. Pr. Dr. Gh. Paschia, **Buna-cuviință creştină,** Bârda, Editura ,,Cuget Românesc", 2010, format A5, hartie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 124 pag., 7 lei.

8. Pr. Prof. Dr. Al. Stănciulescu-Bârda, **Studii şi documente privind Istoria României,** vol. II(**Banatul),** Craiova, Editura Sitech, 2010, format A5, 460 pag., tipar şi hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 25 lei.

9. Prof. Nicolae Tomoniu, **Sfântul Nicodim de la Tismana,** Editura ,,Cuget Românesc", 2010, 224 pag., dintre care 40 pagini din hartie cretată cu imagini color, hărți, tabele genealogice etc., 20 lei.

10. Pr. Prof. Alexie Buzera, **Şapte cântece pe versuri de Traian Dorz,** Editura ,,Cuget Românesc", 2010, 16 pag., format A5, tipar şi hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 5 lei.

11. D. Bălaşa, **Țara Soarelui sau Istoria Dacoromâniei,** Bârda, Editura ,,Cuget Romanesc", 2009, 342 pag., format A5, hartie offset, tipar offset, coperta policroma, plastifiata, 12 lei.

12. G. Călinescu, **Aforisme si reflecții,** Editura ,,Cuget Romanesc", 2009, 148 pag., format A5, hârtie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 10,00 lei.

13. **Coloana Infinitului,** vol. II, Bârda, Editura ,,Cuget Românesc", 2009, 618 pag., format A4, hârtie offset, copertă policromă, 40 lei.

14. **Balade din Transilvania,** Bârda, Editura ,,Cuget Românesc", 2008, 300 pag., format A5, hârtie offset, copertă policromă, 12 lei.

15. Pr. Al. Stănciulescu-Bârda, **Scrisoare pastorală,** vol. III, Bârda, Editura ,,Cuget Românesc", 2008, 430 pag. şi numeroase planşe color, format A5, hârtie offeset, copertă policromă, 20 lei.

În următoarele săptămâni urmează să apară:

1. **Colinde din Transilvania, vol. IV;**
2. **Nunta din Transilvania;**
3. **Sf. Irineu al Lyonului;**
4. **Amintiri despre N. Iorga;**
5. **Bibliografia Revistei ,,Ortodoxia"(1949-2009);**
6. **Nicolae Iorga. Concepția istorică;**
7. **Profeții privind România**

Aşteptăm înscrieri şi la aceste viitoare apariții.

Sănătate, pace şi bucurii sa vă dea Dumnezeu!

Pr. Al. Stănciulescu-Bârda

Citiți detaliile pentru fiecare carte în parte la
http://www.scribd.com/doc/47265771/Editura-Cuget-Romanesc-Oferta-de-carte-nr-15-din-anul-2011
de pe situl http://www.scribd.com/semanatorul

ORDIN CĂTRE ARMATĂ

Ostaşi,

V'am făgăduit din prima zi a noii domnii şi a luptei mele naţionale, să vă duc la biruinţă.

Să şterg pata de desonoare din cartea Neamului şi umbra de umilire de pe fruntea şi epoleţii voştri.

Azi a sosit ceasul celei mai sfinte lupte, lupta drepturilor strămoşeşti şi a bisericii, lupta pentru vetrele şi altarele româneşti de totdeauna.

Ostaşi,

Vă ordon:

Treceţi Prutul,

Sdrobiţi vrăjmaşul din Răsărit şi Miază-Noapte.

Desrobiţi din jugul roşu al bolşevismului, pe fraţii noştri cotropiţi.

Reîmpliniţi în trupul ţării glia străbună a Basarabilor şi codrii Voevodali ai Bucovinei, ogoarele şi plaiurile voastre.

Ostaşi,

Plecaţi azi pe drumul biruinţelor lui Ştefan cel Mare, ca să cuprindeţi cu jertfa voastră, ceeace au supus strămoşii noştri cu lupta lor.

Înainte!

Fiţi mândri că veacurile ne-au lăsat aci straja dreptăţii şi zid de cetate creştină.

Fiţi vrednici de trecutul românesc.

Ostaşi,

Veţi lupta cot la cot, suflet la suflet, lângă cea mai puternică şi glorioasă armată a lumii.

Îndrăsniţi să vă măsuraţi vitejia şi să vă dovediţi mândria, camarazilor voştri.

Ei luptă pe pământul moldovean, pentru graniţele noastre şi pentru dreptatea lumii.

Fiţi vrednici de cinsta pe care v'au făcut-o istoria, armata Marelui Reich şi neîntrecutul ei comandant Adolf Hitler.

Ostaşi,

Înainte!

Să luptaţi pentru gloria Neamului;

Să muriţi pentru vatra părinţilor şi a copiilor voştri;

Să cinstiţi prin vitejia voastră, amintirea lui Mihai Vodă şi a lui Ştefan cel Mare, a martirilor şi eroilor căzuţi în pământul veciniciei noastre, cu gândul ţintă la Dumnezeu.

Să luptaţi pentru desrobirea fraţilor noştri, a Basarabiei şi Bucovinei, pentru cinstirea bisericilor, a vieţii şi căminurilor batjocorite de păgânii cotropitori.

Să luptaţi pentru a ne răsbuna umilirea şi nedreptatea.

V'o cere Neamul, Regele şi Generalul vostru.

Ostaşi,

Isbânda va fi a noastră.

La luptă.

Cu Dumnezeu înainte!

General Ion Antonescu, 22 Iunie 1941.

Controversă sau nebunie?

Aveți în fața dvs. imaginea unui act al cărui loc este în muzeu, cu valoare de piesă de muzeu. Chemările care sunt vehiculate în el au fost valabile atunci, aşa cum şi vorbele şi ideile din actul care a dus la arderea pe rug al lui Giordano Bruno, erau valabile în vremea aceea. Ele nu mai pot stârni fapte reale, ci, cel mult compasiune din partea bisericii care şi-a şi cerut iertare prin glasul papei Ioan-Paul al II-lea. A te reîncarna azi în pielea mareşalului Antonescu şi a-i repune în circulație chemările după şapte decenii, nu mai e caz de controversă ci de pură nebunie!

MARIANA BRĂESCU SILVESTRI

și Asociația Română pentru Patrimoniu

vă invită

Miercuri, 4 mai 2011, ora 18.00

la standul editurii Carpathia

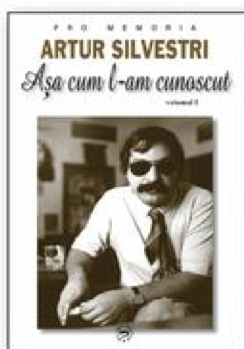
în Pavilionul Expozițional din Piața Victoriei (fosta Piața Operei)

în cadrul Târgului Gaudeamus Timișoara

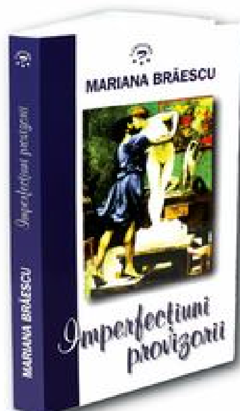
la un eveniment cultural deosebit:

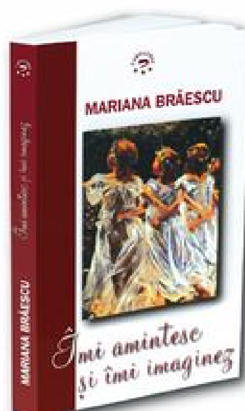
Pagină inclusă inițial în nr.1 mai 2011

- Lansarea cărții

- Lansarea volumelor de proză ale scriitoarei Mariana Brăescu

În perioada 4-8 mai 2011, în cadrul Târgului Gaudeamus Timișoara, Editura Carpathia va oferi în mod gratuit, cărțile lui Artur Silvestri și despre Artur Silvestri:

- Artur Silvestri - „Revolta Fondului Neconsumat. Cazul Zaharia Stancu"
- Artur Silvestri - „Radiografia spiritului creol. Cazul Miron Radu Paraschivescu"
- Artur Silvestri - „Frumusețea lumii cunoscute. Zile de neuitat"
- Artur Silvestri - „Apocalypsis cum figuris. Șapte nuvele fantastice cu prolog și epilog"
- Artur Silvestri - „Perpetuum mobile. Piese improvizate pentru violoncel și oboi"
- „In memoriam Artur Silvestri - mărturii tulburătoare"
- „Artur Silvestri. Vocația Căii Singuratice" de Cleopatra Lorințiu
- „Artur Silvestri - Fapta culturală" un documentar alcătuit de sociolog Teodora Mîndru
- „Artur Silvestri - Așa cum l-am cunoscut" un documentar alcătuit de sociolog Teodora Mîndru

Pentru confirmări, informații suplimentare:
tel: 0744.380.643, Maria Anghel; tel: 0745.251.152, Georgeta Dencu